

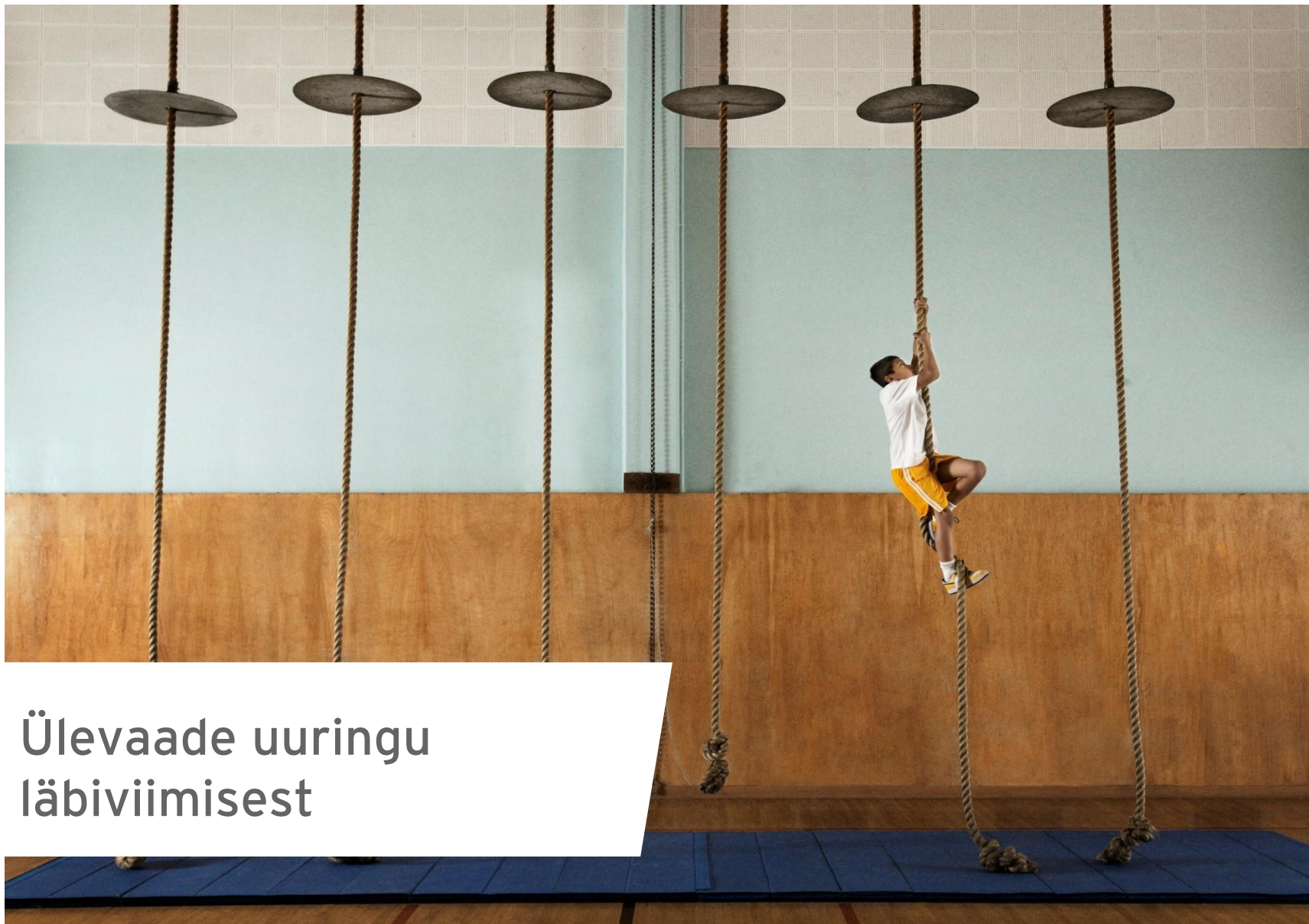
Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootööga

Lõpparuanne
01.03.2016

Sisukord

	Lehekülg
Ülevaade uuringu läbiviimisest	3
1. Uuringu taust ja eesmärgid	4
2. Uuringu ulatus	5
3. Metoodika	6
4. Rahulolu mõõtmine	9
5. Uuringu piirangud	12
Uuringu tulemused	13
6. Üldine rahulolu noorsootöö tegevustega	14
7. Rahulolu noorsootöö tegevuste lõikes	19
8. Rahulolu huvihariduse ja -tegevusega huviala valdkondade lõikes	24
9. Rahulolu erinevad aspektid	29
Kokkuvõte ja soovitused	44
10. Lühikokkuvõte	45
11. Ettepanekud	47
Lisad	49

Ülevaade uuringu läbiviimisest

Uuringu taust ja eesmärgid

Uuringu taust

- ▶ Riigi tasandil noortevaldkonna planeerimine on Eesti ühiskonna ees seisvate väljakutsetega toimetulekuks kriitilise tähtsusega. Koordineeritud ja eesmärgipärase noortepoliitika toetamiseks on loodud „Noortevaldkonna arengukava 2014-2020“, mille üheks fookuseks on kvaliteetse noortepoliitika ja noorsootöö arengu tagamine. Selle eesmärgi saavutamise üheks indikaatoriks on **noorsootöös osalenud noorte rahulolu noorsootööga**.
- ▶ **Noorsootöö** on noorele ehk 7-26-aastasele isikule tingimuste loomine mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab tal vaba tahte alusel perekonna-, tasemehariduse- ja tööväliselt tegutseda. Tegemist on noortele organiseeritud tegevustega, mis toimuvad enamasti mitteformaalses keskkonnas ja noortepärasel viisil.*

Uuringu vajadus

- ▶ Seni puudub terviklik, süstemaatiline ja regulaarne analüüs noorsootöös osalevate noorte rahulolu kohta, mis kaasaks erinevaid noorte grupe ja noorsootöö tegevusi ning hindaks noorte rahulolu erinevaid aspekte.

Käesolev uuring

- ▶ Noorte tegelikest vajadustest ja ootustest lähtuva noortevaldkonna arengu planeerimise toetamiseks viis **Ernst & Young Baltic AS Eesti Noorsootöö Keskuse tellimusel läbi uuringu „Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootööga“**.
- ▶ Uuring on teostatud ajavahemikus november 2015 kuni märts 2016.

Uuringu eesmärk

- ▶ Koostada laiaulatuslik ülevaade 2015. aastal noorsootöö tegevustes osalenud 7-26-aastaste noorte rahulolu kohta nende tegevustega, kus nad osalesid.

* Allikad: noorsootöö seadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/13340694>) ja Statistikaameti kogumik „Laste heaolu“ (2013)

Uuringu ulatus

Analüüsi aluseks oli kaheksa noorsootöö tegevust:

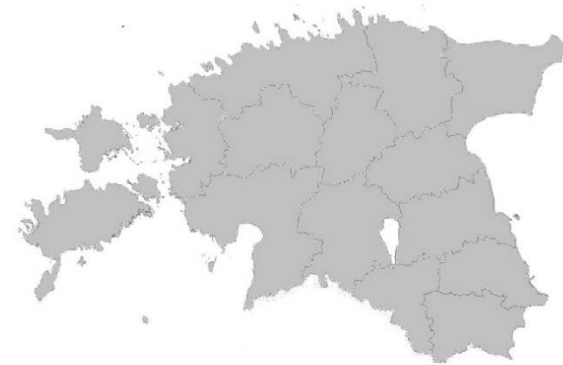
- ▶ Avatud noorsootöös osalemine (sh noortekeskuses ja noortetoas käimine)
- ▶ Huvihariduses osalemine
- ▶ Huvitegevuses osalemine
- ▶ Noorteinfo teenuses osalemine
- ▶ Noortemalevas osalemine
- ▶ Noortelaagris osalemine
- ▶ Noorteühingus osalemine
- ▶ Noorte osaluskogus (nii kohaliku omavalitsuse kui maavalitsuse juures) osalemine

Huvihariduse ja huvitegevuse puhul analüüsiti tegevusi ka järgmiste valdkondade kaupa*:

- ▶ Sport
- ▶ Loodus ja tehnika
- ▶ Kunst
- ▶ Muusika
- ▶ Üldkultuur (keeled, teater, tants ja muud huvialad, mis ei rühmitu eelnevate valdkondade alla)

Uuringu tulemusi vaadeldi järgnevate kriteeriumite lõikes:

- ▶ Sugu
- ▶ Vanus
- ▶ Ankeedile vastamise keel
 - ▶ eesti keel
 - ▶ vene keel
- ▶ Piirkond
 - ▶ kohalik omavalitsus (sh tõmbekeskused)
 - ▶ maakond

* Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) jagunevad huviharidust pakkuvad asutused spordi-, tehnika-, loodus-, üldkultuuri- ning muusika- ja kunstikoolideks. Tellijaga kokkuleppel on analüüsitud loodus ja tehnika valdkonda kombineerituna, kuid muusika ja kunsti valdkondi eraldi.

Uuringu metoodika (1/2)

Uuringu raames viidi läbi **veebiküsitlus noorte seas**. Noorte kognitiivset arengut arvestades koostati eraldi ankeedid kahele vanusegrupile:

- ▶ 7-11-aastased noored
- ▶ 12-26-aastased noored

Ankeedi ülesehitus. Mõlema vanusegrupi ankeet oli sarnase ülesehitusega ja koosnes kolmest osast:

- ▶ taustaandmed
- ▶ rahulolu noorsootöö tegevuse eri aspektidega
- ▶ hinnang noorsootöö tegevuste piisavuse kohta kodukohas

Pärast taustaandmete sisestamist (vanus, sugu, elukoht) tuli vastajatel valida, millistes noortele suunatud tegevustes nad 2015. aasta jooksul on osalenud, ja seejärel vastata ühe tegevuse kohta kümnele küsimusele (7-11-aastaste vastajate puhul üheksale küsimusele).

Kui vastaja oli osalenud 2015. aastal mitmes erinevas noorsootöö tegevuses, hindas ta rahulolu neist **ühe juhuslikult (arvuti poolt) valitud tegevuse kohta**. Küsitluse toimumise ajal jälgiti vastuste laekumist pidevalt ja küsitluse hilisemal perioodil ei olnud tegevuste valik juhuslik, vaid ankeedi aluseks programmeeriti **algoritm, mis prioriseeris väiksema vastanute arvuga noorsootöö tegevusi**.

Küsitlus kestis 6 nädalat.

- ▶ Küsitluse algus - 08.12.2015
- ▶ Küsitluse lõpp - 24.01.2016

Uuringu valim oli kõikne. Küsitluse levitamiseks kasutati noorsootöö tegevuste pakkujate abi - küsitlusekutse saadeti Tellija poolt edastatud noorsootöö tegevuste kontaktibaasis olevatele kontaktidele, kes kutse omakorda noortele edasi saatsid. Kui kontakti poolt pakutavates tegevustes osalesid 7-12-aastased lapsed, paluti edastada uuringu kohta käiv informatsioon esmalt lapsevanematele.

Kokku saadeti küsitlusekutse koos küsitluse linkidega **1870 kontaktile**, millest tagasi tuli 258 kirja (vigase e-posti aadressi veateatega).

Vastajate arvu suurendamiseks saadeti ühekordne **meeldetuletus** uuringkutse levitamise palvega kõikidele kontaktidele (05.01.2015) ja teistkordne meeldetuletus (12.01.2016; telefoni või meili teel) järgnevate tegevuste kontaktidele, mille puhul oli vastanute määr madal:

- ▶ Noorteühingud
- ▶ Noorte osaluskogud
- ▶ Noortelaagrid ja -malevad
- ▶ Avatud noorsootöö

Uuringu metoodika (2/2)

Kokku laekus 2859 kvaliteetset vastust:

- ▶ I vanusegrupp (7-11-aastased) - 838 vastust
- ▶ II vanusegrupp (12-26-aastased) - 2021 vastust

Kvaliteetsete vastuste arv tegevuste lõikes (n = 2114*):

- ▶ Avatud noorsootöös osalemine: n = 164
- ▶ Huvihariduses osalemine: n = 563
- ▶ Huvitegevuses osalemine: n = 732
- ▶ Noorte osaluskogus osalemine: n = 78
- ▶ Noorteühingus osalemine: n = 252
- ▶ Noorteinfo teenuses osalemine: n = 56
- ▶ Noortelaagris osalemine: n = 164
- ▶ Noortemalevas osalemine: n = 105

Ankeedi täitmise mediaanaeg oli 3,2 minutit (keskmine 4,1 minutit)

- ▶ 7-11-aastased - mediaan 3,3 minutit
- ▶ 12-26-aastased - mediaan 3,1 minutit

Analüüsi aluseks olevad noorsootöö tegevused grupeeriti Tellijaga kooskõlastatult järgnevalt:

Avatud noorsootöös osalemine

- ▶ Noortekeskuses käimine
- ▶ Noortetoas käimine

Huvihariduses osalemine

- ▶ Spordi-, tantsu-, muusika-, kunsti-, keelte-, teatri- ja pühapäevakoolis käimine
- ▶ Loodus- või tehnikaringis käimine (mitte oma koolis toimuv)
- ▶ Spordiklubis käimine

Huvitegevuses osalemine

- ▶ Oma koolis toimuv tennis, tantsu-, kunsti-, muusika-, keelte-, teatri- ja loodus- või tehnikaringis käimine
- ▶ Muus trennis, kunstiklubis, väitlusringis, muu huviringis käimine (mis toimub näiteks avatud noortekeskuses, noortetoas, üldhariduskoolis)

Noorteinfo teenuses osalemine

- ▶ Noorteinfo teenuse kasutamine (Rajaleidja keskus, teavitamis- ja nõustamiskeskustes käimine)

Noortemalevas osalemine

- ▶ Noortemalevas osalemine

Noortelaagris osalemine

- ▶ Noorte püsi- või projektilaagris osalemine

Noorteühingus osalemine

- ▶ Õpilasesinduses või tudengite ühenduses osalemine
- ▶ Noorteorganisatsioonis osalemine (Eesti 4H, ELO, YFU Eesti jmt)

Noorte osaluskogus osalemine

- ▶ Osalemine noortekogus maavalitsuse või noortevolikogus linna-/vallavalitsuse juures

* Kõik küsitluses osalenud noored ei osalenud 2015. aastal noorsootöös. Noorsootöös mitteosalenud noored vastasid küsimusele noorsootöö võimaluste piisavuse kohta nende kodukohas.

Uuringu metoodika (3/3)

Tabel 1. Uuringu valimi võrdlus üldkogumiga (taustakriteeriumite lõikes)

Aruandes kasutatud taustatunnuste lõiked	Valim	Üldkogumi suurus*
Vanus		
7-11-aastased noored	838	69 686
12-26-aastased noored	2 021	215 469
Sugu**		
Poiss	1 035	146 963
Tüdruk	1 801	138 192
Elukoht (maakond)		
Tartumaa	287	37 639
Harjumaa	791	122 284
Pärnumaa	233	18 026
Viljandimaa	192	10 561
Järvamaa	74	6 679
Läänemaa	61	5 137
Raplamaa	81	7 827
Võrumaa	142	7 503
Saaremaa	82	6 829
Valgamaa	147	6 664
Ida-Virumaa	344	27 783
Põlvamaa	185	6 058
Jõgevamaa	27	7 014
Lääne-Virumaa	82	13 290
Hiiumaa	20	1 861
Elukoht märkimata	111	n/a

Tabel 2. Uuringu valimi võrdlus üldkogumiga (noorsootöö tegevuste lõikes)

Aruandes kasutatud põhianalüüsi lõiked	Valim	Üldkogumi suurus***
Avatud noorsootöö	164	50 000 - 90 000
Huviharidus	563	67 000
Huvitegevus	732	73 000
Noorte osaluskoogu	78	890
Noorteühing	252	15 600
Noorteinfo	56	<i>Info puudub</i>
Noortelaager	164	27 000
Noortemaley	105	4 400

Uuringu valimi võrdlus üldkogumiga

2015. aastal osales noorsootöös hinnanguliselt ligikaudu 200 000 noort. Küsitlusele laekus kokku **2859** kvaliteetset vastust, mis on piisav (arvestades 95% usaldusnivood ja 5% veapiiri), et teha usaldusväärseid järeldusi üldkogumi kohta.

Võimaldamaks hinnata valimi representatiivsust ka erinevate kriteeriumite lõikes (vanus, sugu, elukoht, noorsootöö tegevused), on tabelis 1 ja 2 välja toodud nii laekunud kvaliteetsete vastuste arv kui ka vastava üldkogumi suurus.

* Allikas: Eesti Statistikaamet. Rahvaarv võetud 1. jaanuari 2015. aasta seisuga.

** 23 vastajat ei märkinud oma sugu.

*** Allikas: ENTK. Noorteühingute puhul on üldkogumis arvestatud riigieelarvest aastatoetust saavate noorteühingutega.

Rahulolu mõõtmine (1/3)

Rahulolu on kompleksne, mitmest erinevast aspektist koosnev subjektiivne nähtus. Rahulolu hindamisel ei ole oluline see, millised on objektiivselt analüüsitud tingimused (nt noorsootöö tegevuse asukoht, erapooletult hinnatud tegevusvahendite kvaliteet), vaid **kuidas noored neid ise tajuvad**. Erinevad inimesed asetavad rahulolu hindamisel rõhku erinevatele aspektidele. Kui ühele noorele on olulisem tegevusest saadud kasu („Mida uut ma teada sain?“), siis teise jaoks võib üldist rahulolu mõjutada rohkem hoopis läbisaamine kaaslastega („Kas mul on trennis palju sõpru?“). Seetõttu hinnati käesolevas uuringus eraldi erinevaid rahulolu aspekte (vt pikemalt lk 10), kuid **üldist rahulolu mõõdeti viiepallisüsteemis ühe küsimusega**, mille sõnastus erines noorema ja vanema vanusegrupi vahel järgmiselt:

- ▶ 7-11-aastaste vanusegrupp:
Kas Sulle meeldib seal käia?
- ▶ 12-26-aastaste vanusegrupp:
Kui rahul oled Sa üldiselt selle tegevusega?

Üldise rahulolu indikaatori (mitu % noortest on noorsootöö tegevusega rahul) arvutamisel loeti rahuloluks skaala punkte 4 ja 5 (vastusevariandid „väga meeldib“ ja „pigem meeldib“ ning „väga rahul“ ja „pigem rahul“).

Rahulolu mõõtmine (2/3)

Rahulolust täpsema ülevaate saamiseks käsitleti käesolevas uuringus **nelja spetsiifilisemat dimensiooni**, mis mõjutavad üldist rahulolu. Tegemist on Tellijaga kooskõllatatud olulisemate näitajatega, mille valikul on lähtutud võimaluse piires noorema ja vanema vanusegrupi võrreldavusest ning senistest laste heaolu hindamise uuringutest (nt Heinsar, 2013; Rämmer, 2011)*.

VAJADUSTELE VASTAVUS

7-11-aastaste ankeet

- ▶ Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav?
- ▶ Kas õpetajad kuulavad seal Sinu soove ja arvamust?

12-26-aastaste ankeet

- ▶ Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks?
- ▶ Kas tegevuse juhendajad (treenerid/õpetajad) arvestavad Sinu soovide ja arvamustega?

KASULIKKUS

7-11-aastaste ankeet

- ▶ Kas Sa oled selle tegevusega midagi uut õppinud?

12-26-aastaste ankeet

- ▶ Kas Sa oled selle tegevusega midagi uut õppinud?

FÜÜSILINE KESKKOND

7-11-aastaste ankeet

- ▶ Kas see tegevus toimub Sinu arvates ilusas kohas, kus kõik vajalikud asjad on olemas?
- ▶ Kas see toimub Sinu koolile või kodule lähedal?

12-26-aastaste ankeet

- ▶ Kas Sa oled rahul ruumidega, kus see tegevus toimus, ja/või tegevusvahenditega (nt sporditarbed, muusikavahendid vms)?
- ▶ Kui hästi ligipääsetav oli selle tegevuse toimumiskoht Sinu jaoks (ehk kas oli mugav ja lihtne kohale jõuda)?

SOTSIAALNE KESKKOND

7-11-aastaste ankeet

- ▶ Kuidas Sa seal teiste lastega läbi saad?
- ▶ Kas Sulle meeldib see õpetaja, kes Sinuga seal tegeleb?

12-26-aastaste ankeet

- ▶ Kas see tegevus toimus Sinu arvates sõbralikus keskkonnas:
 - ▶ Kas suhted teiste osalejatega olid head?
 - ▶ Kas juhendaja lõi meeldiva õhkkonna?
- ▶ Kas tegevuse juhendajad (treenerid, õpetajad) on Sinu arvates pädevad?

Üldine rahulolu

Vajadustele vastavus 1

Tegevuse kasulikkus 2

Füüsiline keskkond 3

Sotsiaalne keskkond 4

* Heinsar, J. (2013). Laste heaolu. Tallinn: Statistikaamet.

Rämmer, A. (2011). Noorte motivatsioon noorsootöös osalemiseks ja nende hoiakud noorsootöö suhtes. - Noorteseire aastaraamat 2011. Noored ja noorsootöö. Tallinn: Poliitikauringute Keskus Praxis.

Rahulolu mõõtmine (3/3)

Rahulolu hindamise ühe aspektina kasutati lisaks ka mugandatud versiooni **soovitusindeksist** (*Net Promoter Score, NPS*). Originaalkujul on tegemist teenindus- ja ärivaldkonnas laialt levinud mõõdikuga, mis hindab, kui suure tõenäosusega keegi toodet või teenust oma sõpradele või kolleegidele soovitaks.

Küsimust hinnatakse kümnepallisüsteemis ning vastajad liigitatakse vastavalt sellele, mitu palli nad hindeks andsid:

- ▶ 9-10 palli = kindlad soovitajad
- ▶ 7-8 palli = passiivsed vastajad
- ▶ 0-6 palli = mittesoovitajad

Soovitusindeks arvutatakse seejärel valemi järgi, kus soovitajate osakaalust lahutatakse mittesoovitajate osakaal. Seega on minimaalne skoor -100 (kõik vastajad on mittesoovitajad) ja maksimaalne skoor +100 (kõik vastajad on soovitajad). Üldjuhul loetakse heaks tulemuseks positiivset skoori ja väga heaks tulemuseks skoori üle 50.

Käesolevas uuringus kasutati sarnast meetodikat (kümnepallisüsteemis hindamine, kuid küsimuse sõnastust kohandati) järgmiselt:

- ▶ 7-11-aastaste vanusegrupp:
Kas Sa kutsuksid oma sõpru ka sinna?
- ▶ 12-26-aastaste vanusegrupp:
Kas Sa soovitaksid seda tegevust oma sõpradele?

Uuringu piirangud

Uuringu tulemustega tutvumisel ning nende tõlgendamisel tuleb silmas pidada järgmisi **töö ulatusest ja metoodikast tulenevaid piiranguid**:

- ▶ 2015. aastal osales noorsootöös hinnanguliselt ligikaudu 200 000 noort. Küsitlusele laekus kokku 2859 kvaliteetset vastust, mis tähendab, et vastuste arv on piisavalt suur, et teha selle põhjal usaldusväärseid järeldusi üldkogumi kohta. Analüüsis on tulemused välja toodud ka erinevate kriteeriumite lõikes (nt noorsootöö tegevused, vastaja sugu, vanus, elukoht jne). Juhime tähelepanu, et kõikides analüüsitud kategooriates (nt vastaja elukoht KOV-i tasemel) ei pruugi vastuste arv olla piisavalt suur, et statistiliselt usaldusväärseid järeldusi teha. Aruandes on toodud läbivalt välja laekunud vastuste arv, mis võimaldab hinnata tulemuste statistilist olulisust.
- ▶ Uuringutulemuste tõlgendamisel tuleb arvestada, et need põhinevad noorte poolt antud rahuloluhinnangutel ja seega on subjektiivsed. Kuna küsitlust ei täidetud kontrollitud keskkonnas, siis ei ole võimalik välistada ka seda, et noorte vastused võivad olla teatud määral kallutatud (eelkõige noorema sihtrühma puhul).
- ▶ Tulemusi analüüsidis grupeeriti noorsootöös osalemine (nt spordikoolis käimine, kunstiklubis käimine, noorte osaluskoos osalemine jt) kaheksaks tegevuseks vastavalt kokkuleppele Tellijaga (vt täpsemalt lk 7). Tuleb arvestada, et see jaotus on mõnevõrra lihtsustatud ja mõned noorsootöös osalemise viisid võivad sobida mitme tegevuse alla. Näiteks avatud noorsootööna on käesolevas uuringus käsitletud ainult noortekeskuses ja noortetoas käimist, kuid antud noorsootöö alla võivad kuuluda ka erinevad huviringid, mis toimuvad noortekeskuses. Tegevuse variant „muu huviring“ klassifitseeriti käesolevas uuringus aga huvitegevusena. Uuringu planeerimisel otsustati kasutada sellist meetodit ja loendada veebiküsitluses konkreetseid näiteid erinevatest noorsootöö tegevustest (mitte paluda lastel valida, kas nad osalevad huvitegevuses, huvikoolis, avatud noorsootöös või muus noorsootöö teenuses või struktuuris), sest noorema vanusegrupi puhul ei pruugi laps ise teada, millise teenuse või struktuuri alla konkreetne tegevus kuulub.
- ▶ Tulemuste tõlgendamisel on oluline silmas pidada, et vastavalt uuringu lähteülesandele uuriti noorte rahulolu nende konkreetsete tegevustega, milles nad 2015. aastal osalesid. Seega ei kajasta rahulolunäitajad nende noorte arvamust, kes konkreetsetes tegevustes ei osalenud. Nende noorte käest, kes 2015. aastal üheski noorsootöö tegevuses ei osalenud, küsiti vaid seda, kes nende hinnangul on nende kodukohas piisavalt võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks.

* Allikas: noortevaldkonna arengukva 2014. aasta aruanne: https://www.hm.ee/sites/default/files/nak_rp_taitmise_2014_aruanne.pdf?_ga=1.255035403.2089227068.1406536594

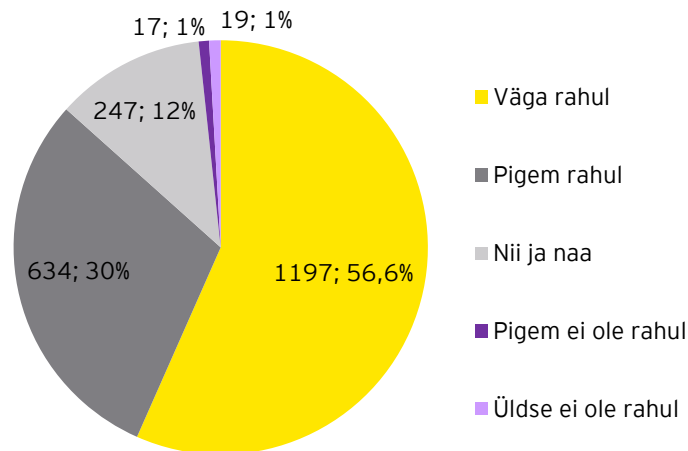

Tulemused

Üldine rahulolu noorsootöö
tegevustega

Üldine rahulolu

87% noortest on noorsootöö tegevustega rahul*

Joonis 1. Noorte üldine rahulolu noorsootööga (n = 2114)*

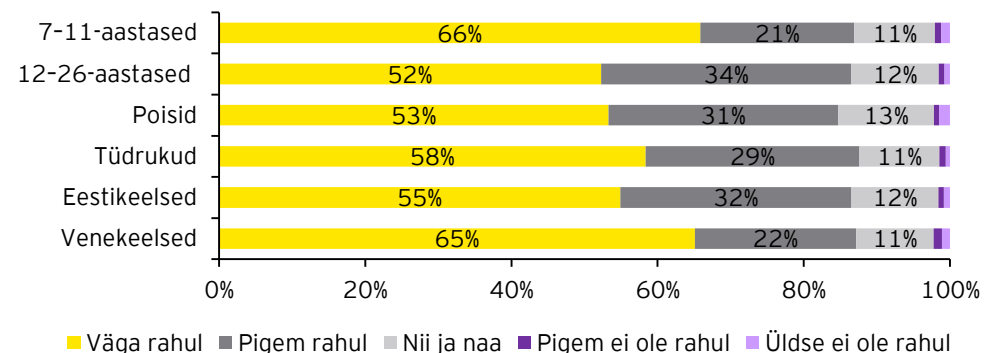
Üldise rahulolu tulemuste analüüsil kombineeriti kahe vanusegrupi ankeedi küsimused „Kas Sulle meeldib seal käia?“ ja „Kui rahul oled Sa üldiselt selle tegevusega?“ ning rahuloluks loeti hinnanguid 4 ja 5 („pigem rahul“ / „pigem meeldib“ ja „väga rahul“ / „väga meeldib“).

* Siin all on mõeldud 2015. aastal noorsootöös osalenud noori ning rahulolu konkreetse tegevusega, milles noor osales.

Rahulolu erinevate sihtgruppide lõikes

Üldise rahulolu tase noorsootöö tegevustega oli kõikides sihtgruppides kõrge, jäädes vahemikku 84-87%.

- ▶ **Nooremast vanusegrupist** (n = 679) olid rahul 87% vastanutest ning **vanemast vanusegrupist** (n = 1435) 86%. Samas andsid 7-11-aastased lapsed statistiliselt oluliselt kõrgeimaid hinnanguid kui vanem vanusegrupp: $t(1263) = 3,67, p < 0,01$. Nooremas vanusegrupis olid väga rahul 66% vastanutest, seevastu vanemas vanusegrupis oli vastav näitaja vaid 52%.
- ▶ **Tüdrukud** (n = 1373) andsid veidi kõrgemaid rahuloluhinnanguid (87%) kui poisid (84%; n = 732): $t(1423) = 2,73, p < 0,05$. Tüdrukute seas oli ka rohkem väga rahul vastanuid kui poiste seas (vastavalt 58% ja 53%).
- ▶ **Kuigi eestikeelsete vastajate** üldine rahulolu (87%; n = 1756) oli samal tasemel, mis **venekeelsete vastajate** oma (87%; n = 358), oli venekeelsete vastajate seas rohkem väga rahul noori (vastavalt 65% võrreldes 55%-ga eestikeelsete vastajate seas).

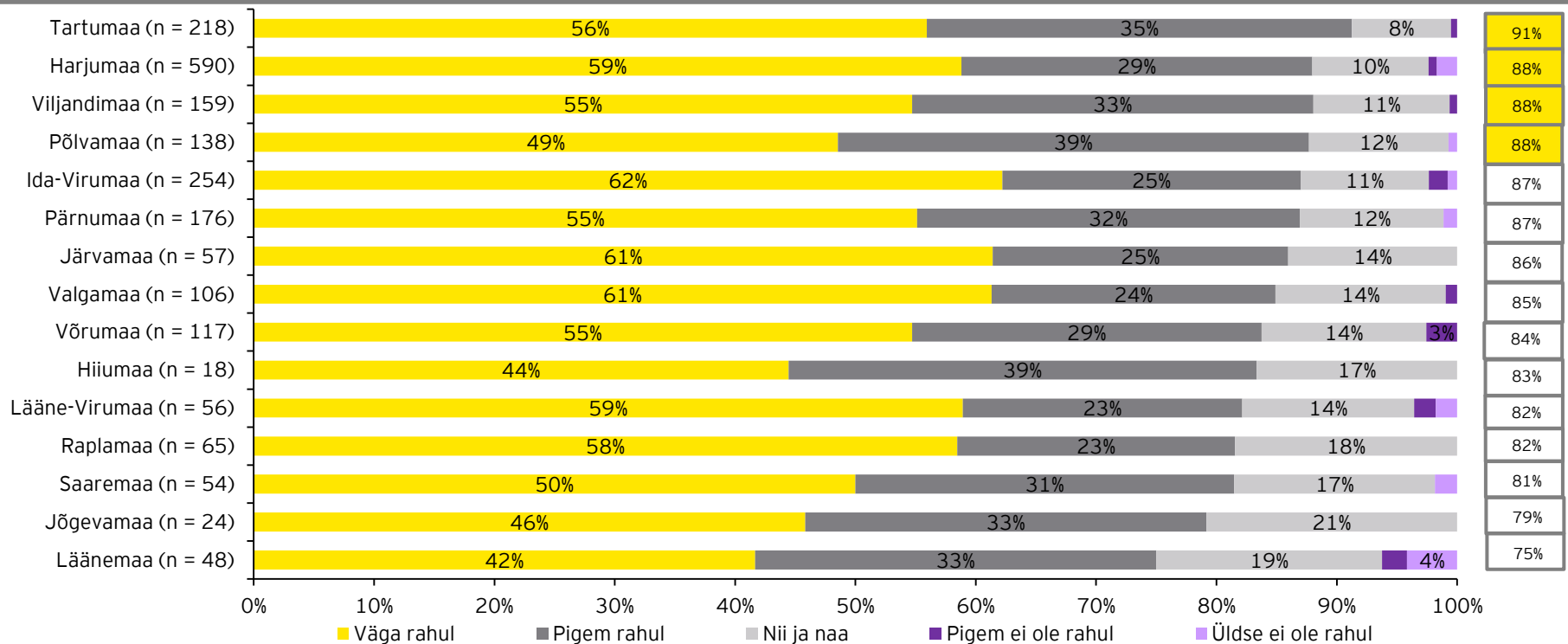
Joonis 2. Noorte üldine rahulolu noorsootööga sihtgruppide lõikes

Üldine rahulolu

Piirkondadevaheline võrdlus (1/3)

Piirkondadevahelised erinevused

Maakondade võrdluses selgus, et kõrgeim rahulolevate noorte osakaal oli Tartu-, Harju-, Viljandi- ja Põlvamaal (vastavalt 91%, 88%, 88% ja 88%) ning madalaim Läänemaal (75%). Samas ei ole maakondade puhul, kus väga rahul olevate noorte osakaal oli keskmisest madalam (nt Läänemaa - 42%, Hiiumaa - 44%, Jõgevamaa - 46%, Saaremaa - 50%), veebiküsitlusele laekunud vastuste arv piisav, et antud maakonnas korraldatud noorsootöö kohta olulisi järeldusi teha. Kõige suurem osakaal väga rahul olevaid noori oli Ida-Virumaal (62%), mida osaliselt selgitab asjaolu, et 87% Ida-Virumaa vastanutest olid venekeelsed vastajad, kes andsidki üldiselt veidi kõrgemaid hinnanguid kui eestikeelsed vastajad (vt joonis 2). Kõige suurem osakaal rahulolematuid noori (variandid „pigem ei ole rahul“ ja „üldse ei ole rahul“) oli aga Läänemaal ja Lääne-Virumaal (vastavalt 6% ja 4%).

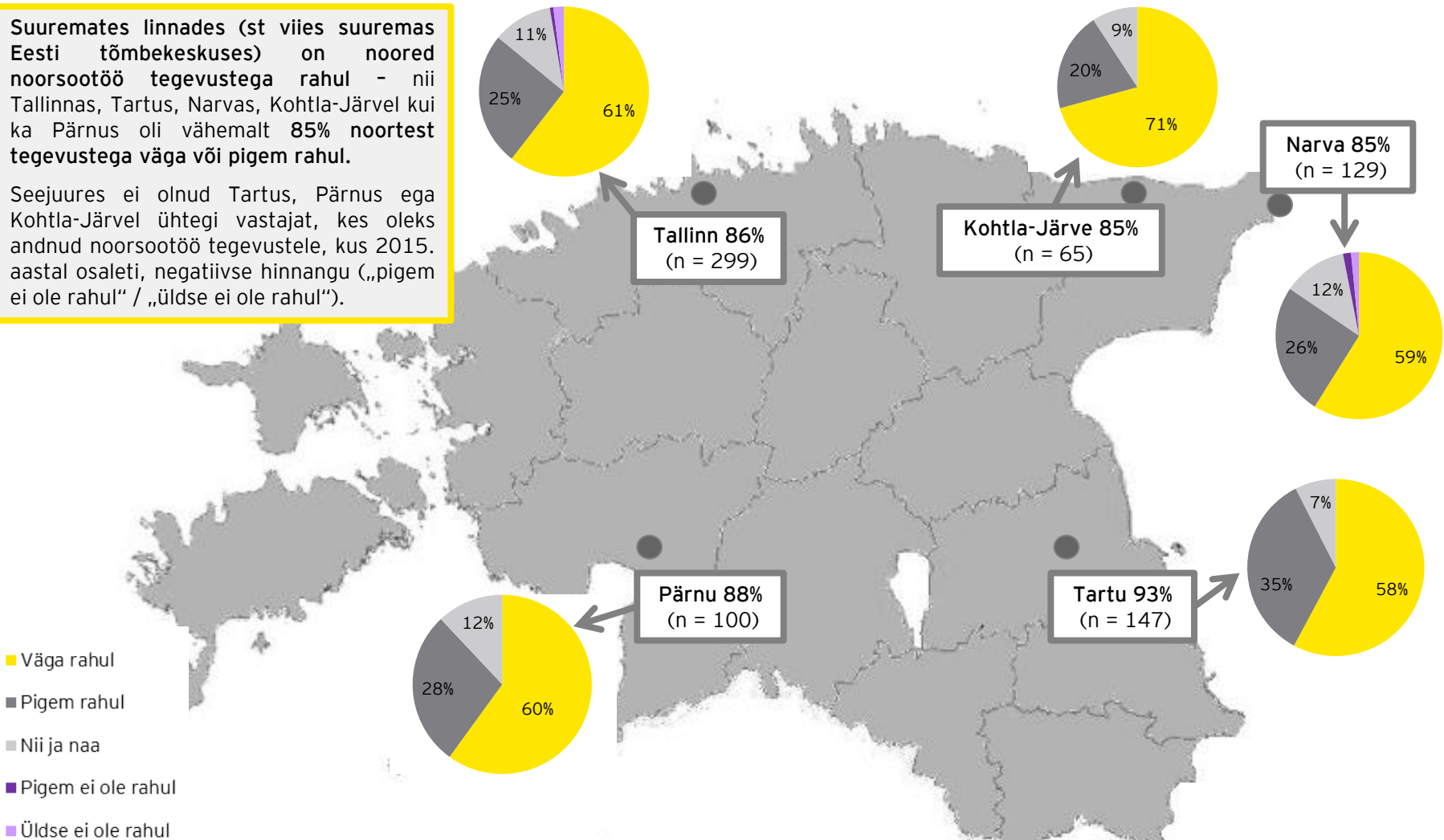
Joonis 3. Noorte üldine rahulolu noorsootööga maakondade lõikes (n = 2114)

Üldine rahulolu

Piirkondadevaheline võrdlus (2/3)

Suuremates linnades (st viies suuremas Eesti tõmbekeskuses) on noored noorsootöö tegevustega rahul - nii Tallinnas, Tartus, Narvas, Kohtla-Järvel kui ka Pärnus oli vähemalt 85% noortest tegevustega väga või pigem rahul.

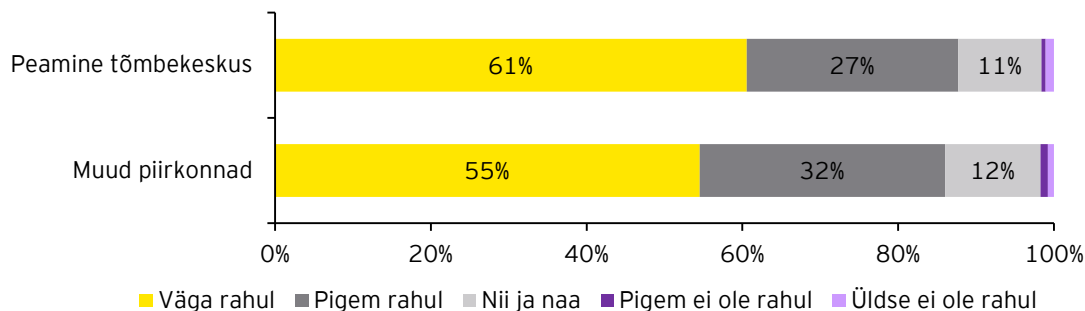
Seejuures ei olnud Tartus, Pärnus ega Kohtla-Järvel ühtegi vastajat, kes oleks andnud noorsootöö tegevustele, kus 2015. aastal osaleti, negatiivse hinnangu („pigem ei ole rahul“ / „üldse ei ole rahul“).

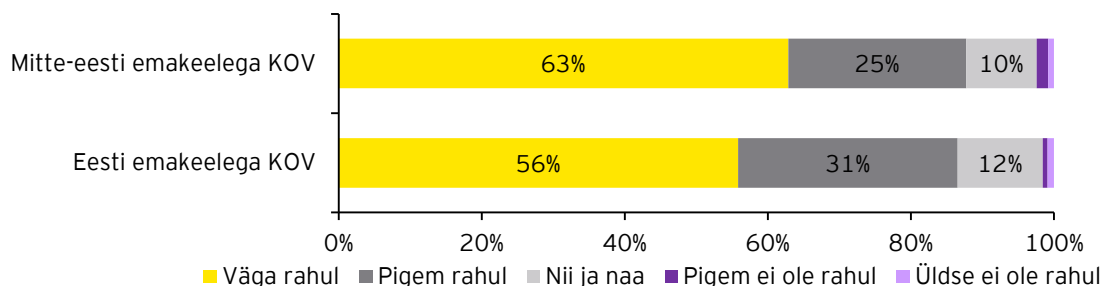
Joonis 4. Noorte üldine rahulolu noorsootööga viies suurimas linnas (n = 740)

Üldine rahulolu

Piirkondadevaheline võrdlus (3/3)

Joonis 5. Noorte üldine rahulolu noorsootöoga Eesti viies suurimas tõmbekeskuses (Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu ja Kohtla-Järve) võrreldes ülejäänud piirkondadega (n = 2114)

Joonis 6. Noorte üldine rahulolu noorsootöoga kohalikes omavalitsustes, kus enamike elanike emakeel on eesti keel, võrreldes omavalitsustega, kus enamike elanike emakeeleks ei ole eesti keel (n = 2080)

Piirkondadevahelised erinevused - tõmbekeskused

Viies suuremas tõmbekeskuses* elavad noored hindasid oma rahulolu noorsootöoga **kõrgemalt** (statistiliselt oluline) kui muudes piirkondades elavad noored: $t(1520) = 1,96, p < 0,038$.

- ▶ Tõmbekeskustes oli noorsootöoga väga rahul 61% noortest (n = 740).
- ▶ Ülejäänud piirkondades oli noorsootöoga väga rahul 55% noortest (n = 1374).

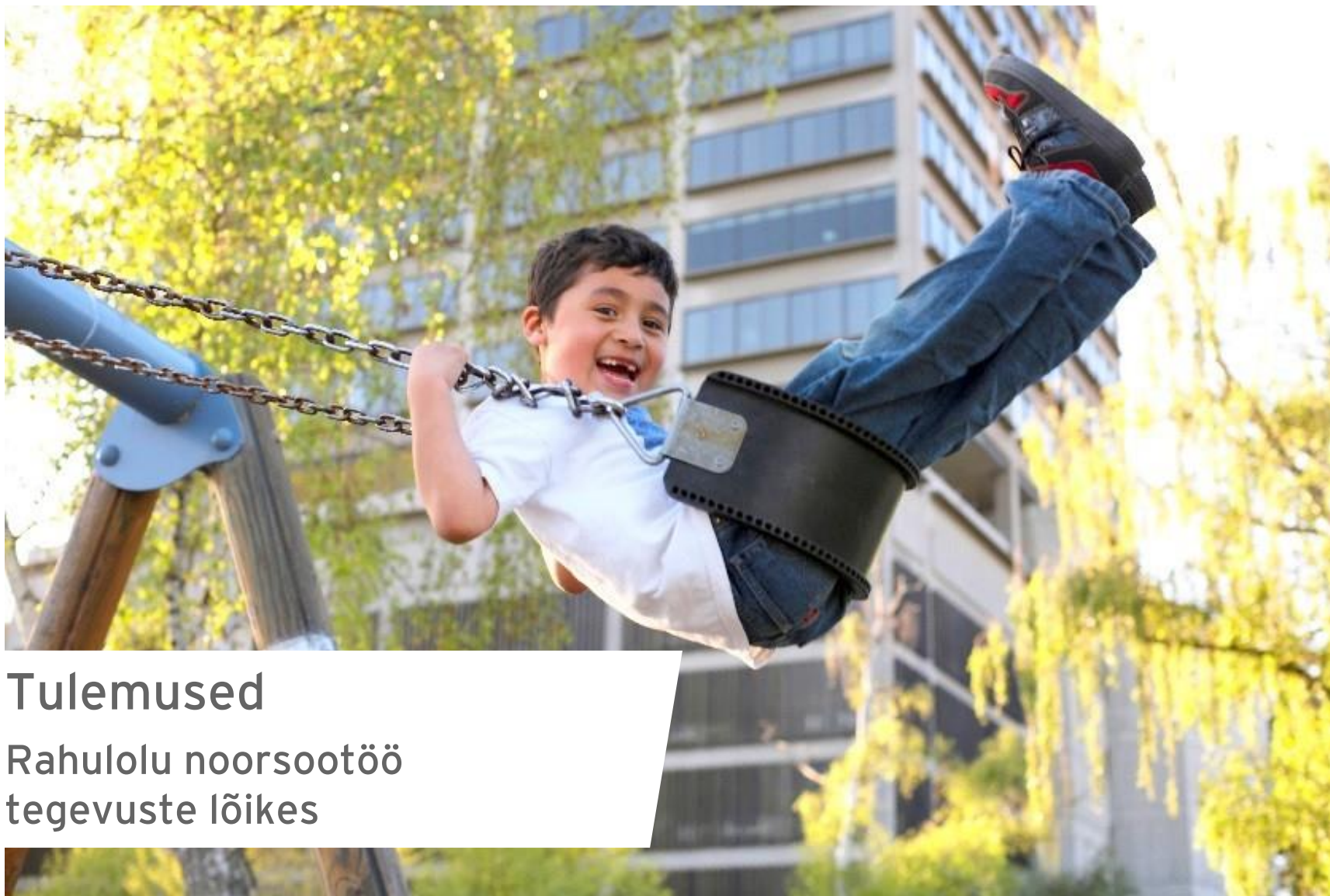
Piirkondadevahelised erinevused - kohalikud omavalitsused

Eestis on Statistikaameti andmetel (2011. aasta rahvaloenduse arvestusega) 19 kohalikku omavalitsust, kus eesti keelest erineva emakeelega elanikkond moodustab kogu elanikkonnast rohkem kui 50%.** Noored, kes elavad nimetatud kohalikes omavalitsustes, ei hinnanud oma rahulolu statistiliselt oluliselt erinevalt noortest, kes elavad kohalikes omavalitsustes, kus ülekaalus on eesti emakeel.

- ▶ Peamiselt eesti emakeelega KOVid:
 - ▶ üldine rahulolu 87% (n = 1835)
- ▶ Peamiselt mitte-eesti emakeelega KOVid:
 - ▶ üldine rahulolu 88% (n = 245)

* Tõmbekeskuste defineerimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi tõmbekeskusliku või piirkondliku potentsiaali hinnangutest (<http://www.fin.ee/finantsulevaated>).

** Harju maakond: Loksa linn, Maardu linn, Paldiski linn, Vasalemma vald; Ida-Viru maakond: Kiviõli linn, Kohtla-Järve linn, Narva linn, Narva-Jõesuu linn, Sillamäe linn, Alajõe vald, Aseri vald, Jõhvi vald, Kohtla vald, Vaivara vald; Jõgeva maakond: Mustvee linn, Kasepää vald; Tartu maakond: Kallaste linn, Peipsiääre vald, Piirissaare vald

Tulemused

Rahulolu noorsootöö
tegevuste lõikes

Rahulolu noorsootöö tegevustega

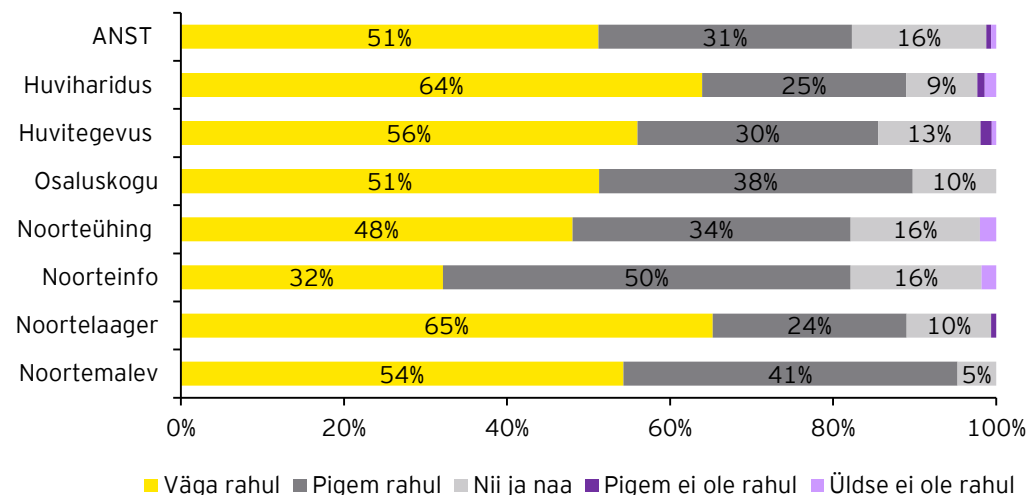
7-26-aastate noorte rahulolu erinevate noorsootöö tegevustega

Veebiküsitlusest selgus, et üldjoontes on noored kõikide noorsootöö tegevustea rahul. Kõigi kaheksa tegevuse puhul vastas enamik (üle 80%) noortest, et nad on rahul nende noorsootöö tegevustega, milles nad 2015. aastal osalesid.

- ▶ Kõige kõrgem rahulolevate noorte osakaal oli **noortemaleva (95%)** ja **noorte osaluskogu (90%)** puhul.
- ▶ Kõige kõrgem **väga rahul** olevate noorte osakaal oli **noortelaagrite (65%)** ja **huvihariduse (64%)** puhul.
- ▶ Noortemalevates ja noorte osaluskogudes osalenud noored ei andnud ühtegi negatiivset hinnangut („pigem ei ole rahul“ või „üldse ei ole rahul“).
- ▶ Kõige vähem olid noored rahul **noorteinfo teenusega**, mille puhul vaid 32% vastanutest olid väga rahul ja iga teine pigem rahul.

Tabel 3. Rahulolu noorsootöö tegevuste lõikes
(n = 2114)

Tegevus	Üldine rahulolu
Noortemalev	95%
Noorte osaluskogu	90%
Huviharidus	89%
Noortelaager	89%
Huvitegevus	86%
Avatud noorsootöö	82%
Noorteühing	82%
Noorteinfo	82%
Keskmine	87%

Joonis 7. Noorte üldine rahulolu noorsootööga erinevate noorsootöö tegevuste lõikes
(n = 2114), ANST = avatud noorsootöö

Rahulolu noorsootöö tegevustega

Soolised erinevused

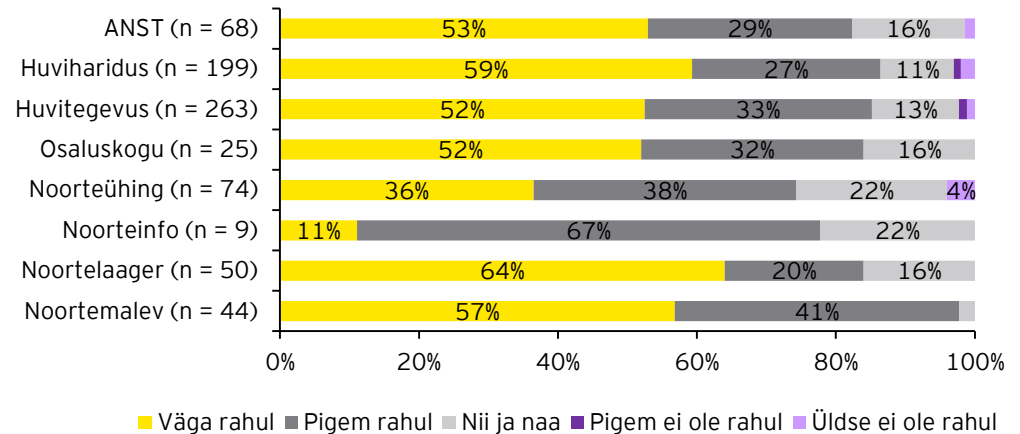
Soolised erinevused üldises rahulolus noorsootööga

- ▶ Tüdrukud andsid veidi kõrgemaid rahulolu-hinnanguid, välja arvatud:
 - ▶ noortemalevate puhul, kus poisid olid rahulolevamad kui tüdrukud;
 - ▶ avatud noorsootöö puhul, kus poiste ja tüdrukute üldine rahulolu tase oli võrdne.

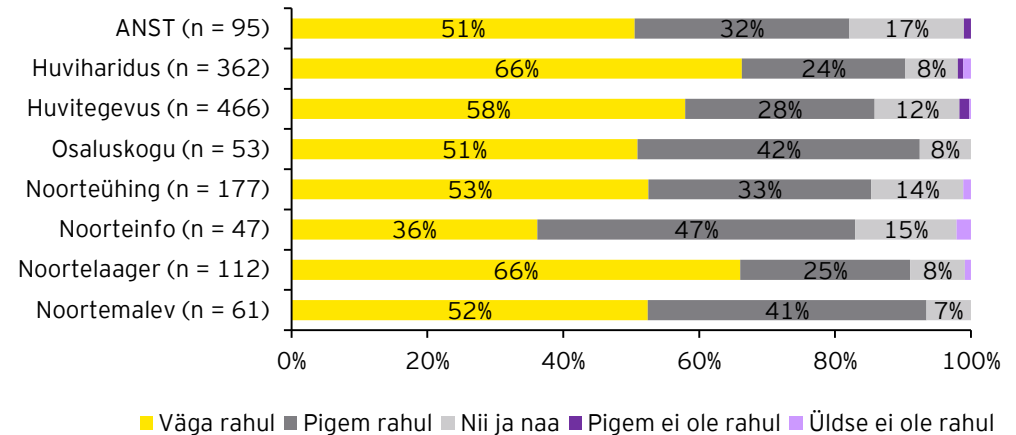
Tabel 4. Tüdrukute ja poiste üldine rahulolu noorsootöö tegevuste lõikes (n = 2105)

Tegevus	Üldine rahulolu	
	Poisid	Tüdrukud
Noortemalev	98%	93%
Noorte osaluskogu	84%	92%
Noortelaager	84%	91%
Huviharidus	86%	90%
Huvitegevus	85%	86%
Noorteühing	74%	85%
Noorteinfo	78%*	83%
Avatud noorsootöö	82%	82%

* Veebiküsitlusele vastanute arv on liiga väike oluliste järelduse tegemiseks.

Joonis 8. Poiste üldine rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 732)

Joonis 9. Tüdrukute üldine rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 1373)

Rahulolu noorsootöö tegevustega

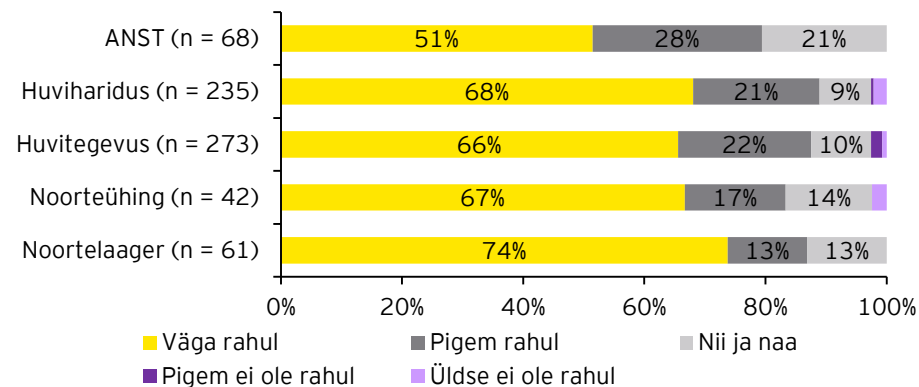
7-11-aastased ja 12-26-aastased

Vanuselised erinevused üldises rahulolus noorsootööga

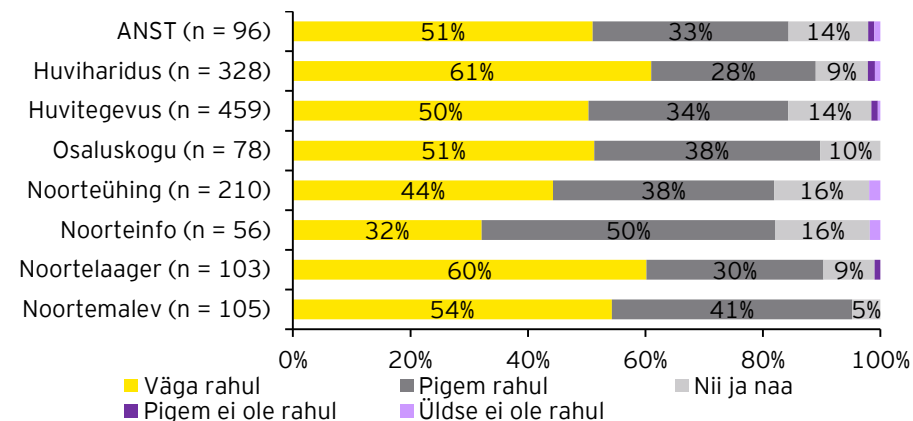
- ▶ 7-11-aastaste noorte ja 12-26-aastaste noorte üldise rahulolu hinnangutes olulisi trende noorsootöö tegevuste vahelises võrdluses ei ilmenud - teatud noorsootöö tegevuste puhul andis noorem vanusegrupp kõrgemaid hinnanguid (huvitegevus ja noorte ühingud), samas kui teatud tegevuste puhul oli jällegi vanem vanusegrupp rahulolevam (noortelaager ja avatud noorsootöö).

Tabel 5. Vanema ja noorema vanusegrupi üldine rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 2114)

Tegevus	Üldine rahulolu	
	7-11-aastased	12-26-aastased
Noortemalev	n/a	95%
Noorte osaluskogu	n/a	90%
Noortelaager	87%	90%
Huviharidus	89%	89%
Huvitegevus	88%	84%
Avatud noorsootöö	79%	84%
Noorteühing	83%	82%
Noorteinfo	n/a	82%

Joonis 10. 7-11-aastaste noorte rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 679)

Joonis 11. 12-26-aastaste noorte rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 1435)

Rahulolu noorsootöö tegevustega

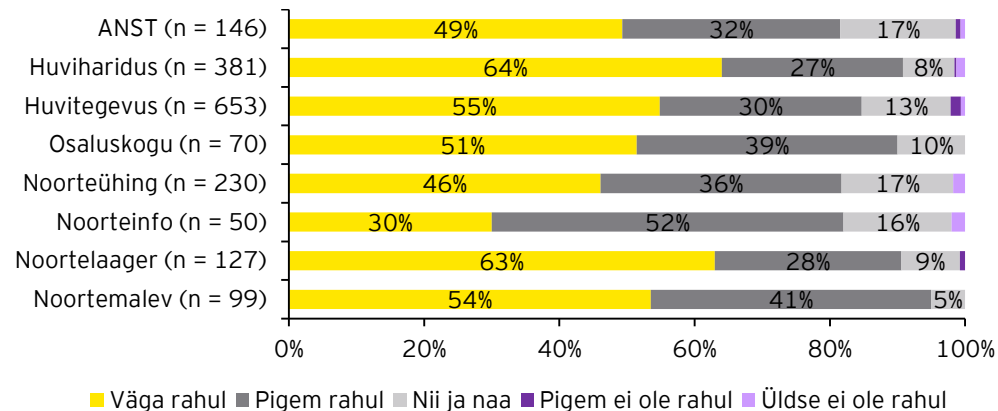
Eestikeelsed ja venekeelsed vastajad

Erinevused üldises rahulolus noorsootöö tegevustega eesti- ja venekeelsete vastajate võrdluses

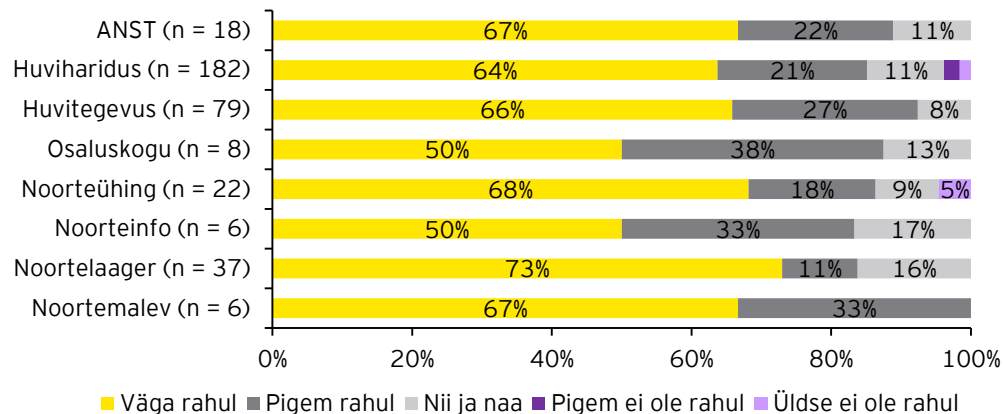
- ▶ Eestikeelsed vastajad andsid veebiküsitluses veidi madalamaid hinnanguid, välja arvatud noorte osaluskogude, huvihariduse ja noortelaagrite puhul. Samas ei ole venekeelsete vastajate arv aga piisavalt suur, et nende põhjal olulisi järeldusi teha.

Tabel 6. Eestikeelsete ja venekeelsete vastajate üldine rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 2114)

Tegevus	Üldine rahulolu	
	eestikeelne	venekeelne
Noortemalev	95%	100%
Noorte osaluskogu	90%	88%
Huviharidus	91%	85%
Noortelaager	91%	84%
Huvitegevus	85%	92%
Avatud noorsootöö	82%	89%
Noorteühing	82%	86%
Noorteinfo	82%	83%

Joonis 12. Veebiküsitlusele eesti keeles vastanud noorte rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 1756)

Joonis 13. Veebiküsitlusele vene keeles vastanud noorte rahulolu noorsootöö tegevustega (n = 358)

Tulemused
Rahulolu huvihariduse ja huvi-
tegevusega huviala valdkondade
lõikes

Rahulolu huviala valdkondadega

7-26-aastaste noorte rahulolu huvitegevuse ja huviharidusega erinevate huviala valdkondade lõikes

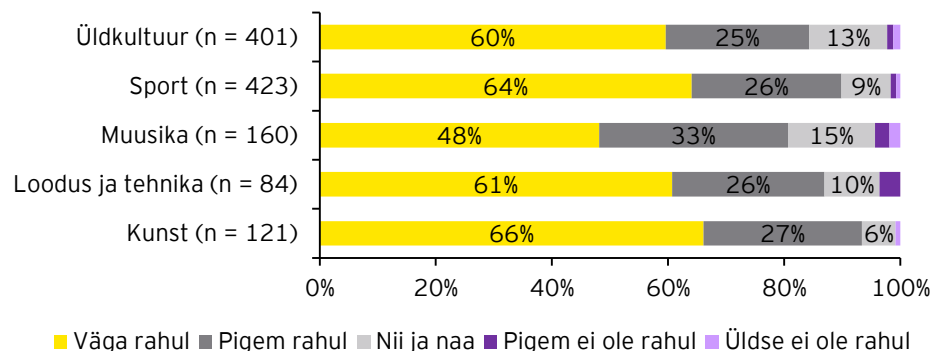
Rahulolu erinevate huviala valdkondadega oli kõrge, varieerudes 81%-st 93%-ni (analüüsisid huviharidust ja huvitegevust kombineeritult). Seejuures andsid noored erinevaid valdkondi hinnates üldjuhul huviharidusele kõrgemaid rahuloluhinnanguid kui huvitegevusele (vt täpsemalt tabel 7).

- ▶ **Kõige kõrgem rahulolu oli kunsti alavaldkonnaga** - 93% vastanutest olid rahul kunstiteemaliste noorsootöö tegevustega, kus nad 2015. aastal osalesid. Antud tulemust selgitab osaliselt asjaolu, et tüdrukud andsid üldiselt kõrgemaid rahuloluhinnanguid kui poisid ja kunsti alavaldkonda hindas neli korda rohkem tüdrukuid kui poisse (vastavalt 97 ja 24 vastajat).
- ▶ **Madalaim rahulolu tase oli muusika alavaldkonnal** - 81% noortest olid antud alavaldkonna noorsootöö tegevustega rahul, seejuures vaid 48% olid väga rahul. Lisaks oli muusika alavaldkonna puhul kõige suurem negatiivseid hinnanguid andnud vastajate osakaal (5%).
 - ▶ Muusika alavaldkonda kuuluvad huvitegevused said mõnevõrra madalamaid hinnanguid järgmistes rahulolu aspektides:
 - ▶ vastavus noorte vajadustele - noorte soovidega arvestamine, tegevuse olulisus (12-26-aastaste noorte puhul), tegevuse huvitavus (7-11-aastaste noorte puhul);
 - ▶ füüsiline keskkond - tegevuse toimumiskoha ligipääsetavus.
- ▶ Võrreldes teiste alavaldkondadega, sai lisaks muusika alavaldkonnale veidi enam negatiivseid hinnanguid ka looduse ja tehnika alavaldkond, mille puhul 4% vastanutest pigem ei olnud antud valdkonna noorsootööga rahul.

Tabel 7. Rahulolu huvihariduse ja -tegevusega huviala valdkondade lõikes (n = 1189)

Huviala valdkond	Rahulolu huviharidusega	Rahulolu huvitegevusega	Rahulolu huvihariduse ja -tegevusega kokku
Kunst	96%	91%	93%
Sport	90%	89%	90%
Loodus ja tehnika	97%	80%*	87%
Üldkultuur	88%	82%	85%
Muusika	79%	82%	81%

*Huvihariduse looduse ja tehnika huviala valdkonda klassifitseeriti noorsootöö tegevus „loodus- või tehnikaring, mis ei toimu oma koolis“.

Joonis 14. Noorte üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 1189)

Rahulolu huviala valdkondadega

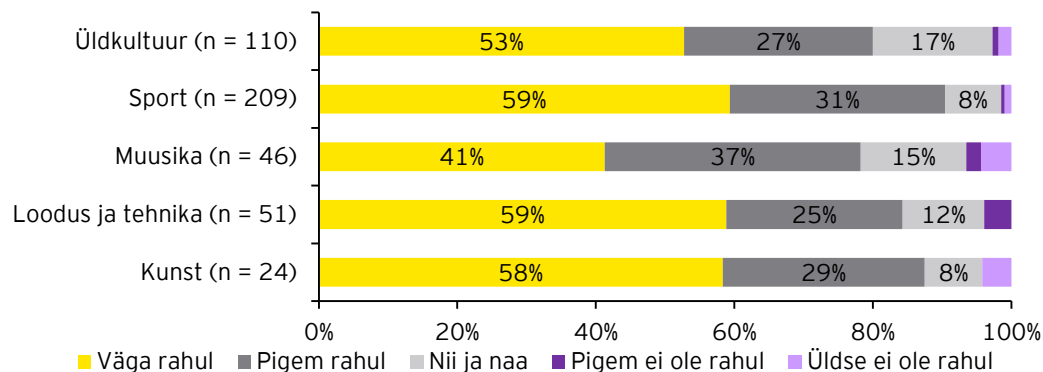
Soolised erinevused

Soolised erinevused üldises rahulolus noorsootõoga huvitegevuse ja -hariduse huviala valdkondade lõikes

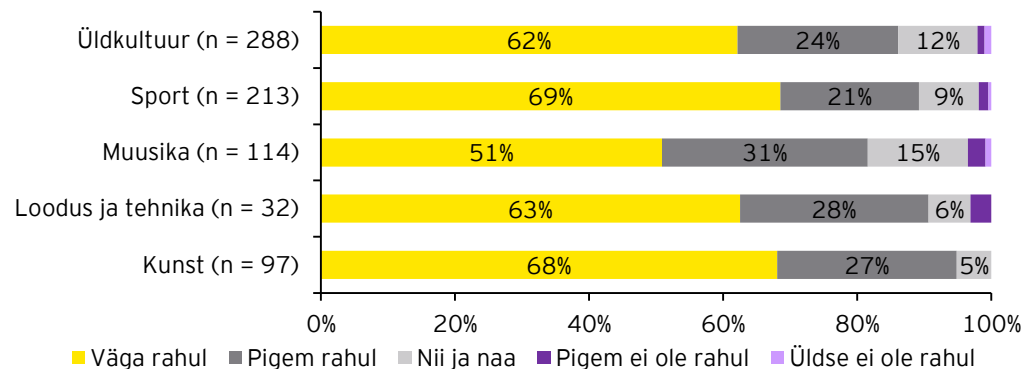
- ▶ Tüdrukud hindasid oma rahulolu huvihariduse ja huvitegevuse alavaldkondade puhul kõrgemalt, välja arvatud spordis, kus poiste rahulolu oli 1% võrra kõrgem.
- ▶ Suurim sooline erinevus ilmnes kunsti ning loodus ja tehnika alavaldkondade puhul, kus rahulolevate tüdrukute osakaal 7% võrra kõrgem kui poistel.
- ▶ Nii poiste kui tüdrukute puhul oli suurim rahulolematute noorte osakaal muusika alavaldkonnaga seotud noorsootöö tegevuste puhul (vastavalt 6% ja 4% vastanutest valisid variandi „pigem ei ole rahul“ või „üldse ei ole rahul“).

Tabel 8. Soolised erinevused rahulolus huvihariduse ja -tegevuse huvialade valdkondadega (n = 1184)

Huviala valdkond	Üldine rahulolu	
	Poisid	Tüdrukud
Kunst	88%	95%
Loodus ja tehnika	84%	91%
Sport	90%	89%
Üldkultuur	80%	86%
Muusika	78%	82%

Joonis 15. Poiste üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 440)

Joonis 16. Tüdrukute üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 744)

Rahulolu huviala valdkondadega

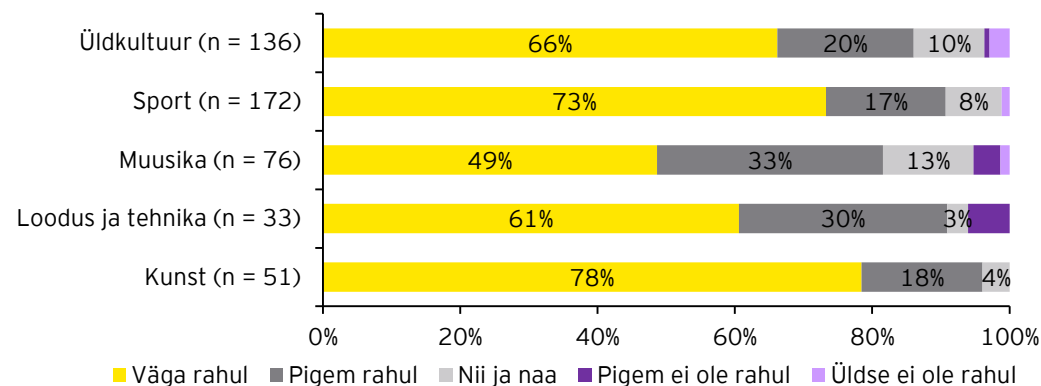
7-11-aastased ja 12-26-aastased

Vanuselised erinevused üldises rahulolus noorsootõoga huvitegevuse ja -hariduse huviala valdkondade lõikes

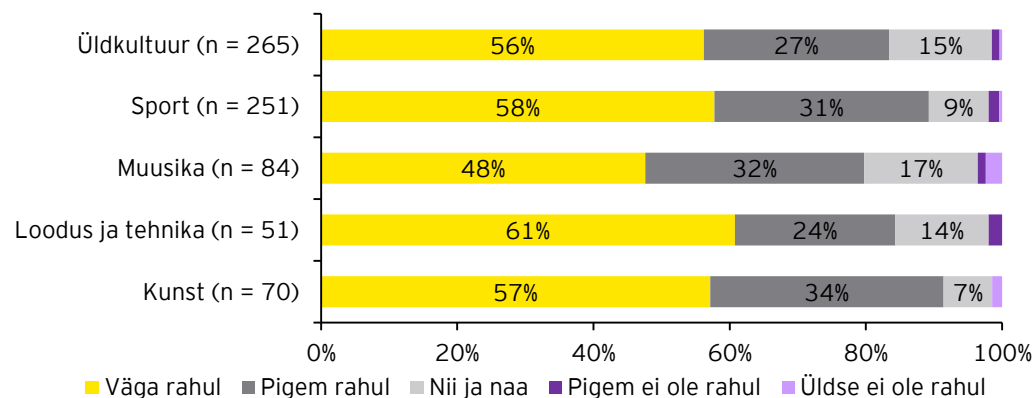
- ▶ 7-11-aastased noored andsid kõrgemaid rahuloluhinnanguid kui 12-26-aastased noored kõikide uuringus käsitletud huvihariduse ja -tegevuse huviala valdkondade lõikes.
- ▶ Suurim erinevus kahe vanusegrupi vahel ilmnis looduse ja tehnika alavaldkonna puhul, kus nooremas vanusegrupis oli rahulolevate laste osakaal 7% võrra kõrgem kui vanemas vanusegrupis.
- ▶ Noorema vanusegrupi noored olid enim rahulolematud loodus ja tehnika ning muusika alavaldkondadega (vastavalt 6% ja 5% pigem või üldse ei olnud rahul). Vanema vanusegrupi noored olid kõige rahulolematumad muusika alavaldkonnaga (3% vastanutest).

Tabel 9. Vanusegruppide erinevused rahulolus huvihariduse ja -tegevuse huviala valdkondadega (n = 1189)

Huviala valdkond	Üldine rahulolu	
	7-11-aastased	12-26-aastased
Kunst	96%	91%
Sport	91%	89%
Loodus ja tehnika	91%	84%
Üldkultuur	86%	83%
Muusika	82%	80%

Joonis 17. 7-11-aastaste üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 468)

Joonis 18. 12-26-aastaste üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 721)

Rahulolu huviala valdkondadega

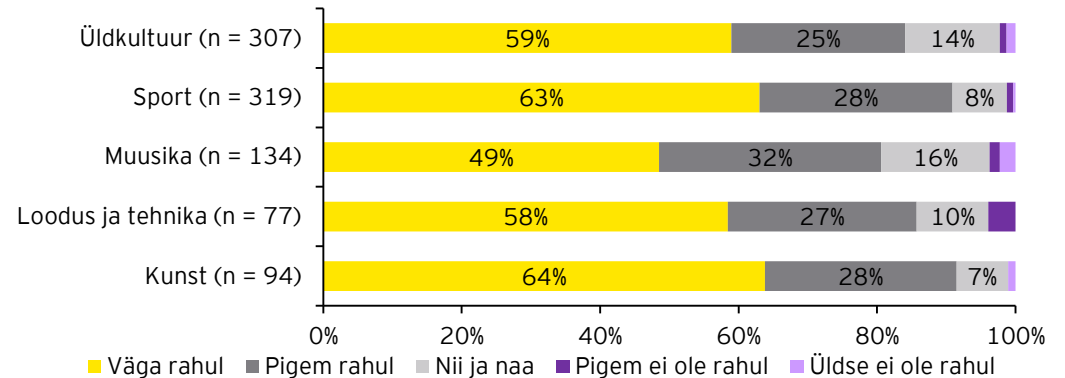
Eestikeelsed ja venekeelsed vastajad

Erinevused üldises rahulolus huvihariduse ja -tegevuse huviala valdkondade lõikes eesti- ja venekeelsete vastajate võrdluses

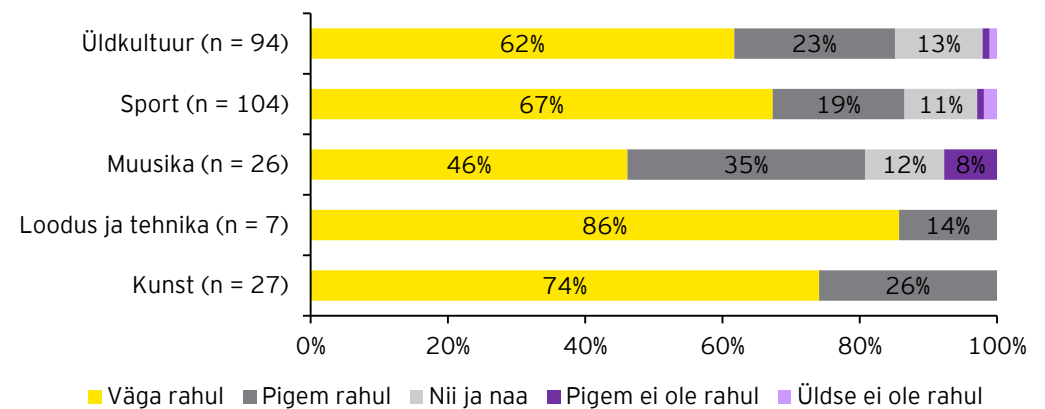
- ▶ Eestikeelsete ja venekeelsete vastajate hinnangud huviala valdkondade lõikes ei erinevad statistiliselt oluliselt, kuid ilmnes trend, mille kohaselt andsid eestikeelsed vastajad veebiküsitluses veidi madalamaid hinnanguid kui venekeelsed vastajad kõikide valdkondade puhul peale spordi ja muusika.

Tabel 10. Rahulolu huvihariduse ja -tegevusega huviala valdkondade lõikes eestikeelsete ja venekeelsete vastajate võrdluses (n = 1189)

Huviala valdkond	Üldine rahulolu	
	eestikeelsed vastajad	venekeelsed vastajad
Kunst	91%	100%
Loodus ja tehnika	86%	100%
Sport	91%	87%
Üldkultuur	84%	85%
Muusika	81%	81%

Joonis 19. Eestikeelsete vastajate üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 931)

Joonis 20. Venekeelsete vastajate üldine rahulolu huviala valdkondadega (n = 258)

Tulemused

Rahulolu erinevad aspektid

Rahulolu aspektid

Kasulikkus

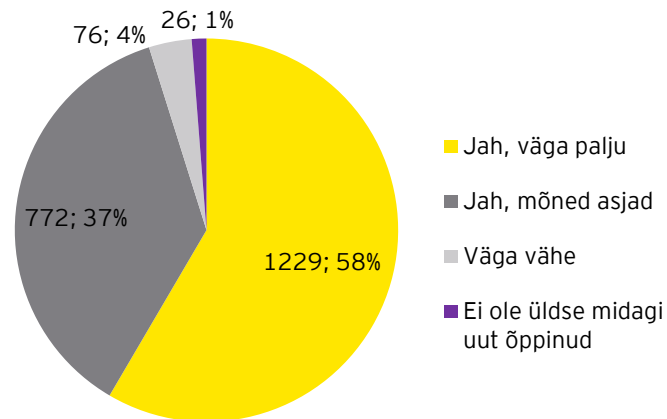
Noorte hinnangud noorsootöö tegevuse kasulikkusele

Kasulikkuse hindamiseks küsiti noortelt, kas nad noorsootöö tegevuses osalemise käigus midagi uut õppinud.

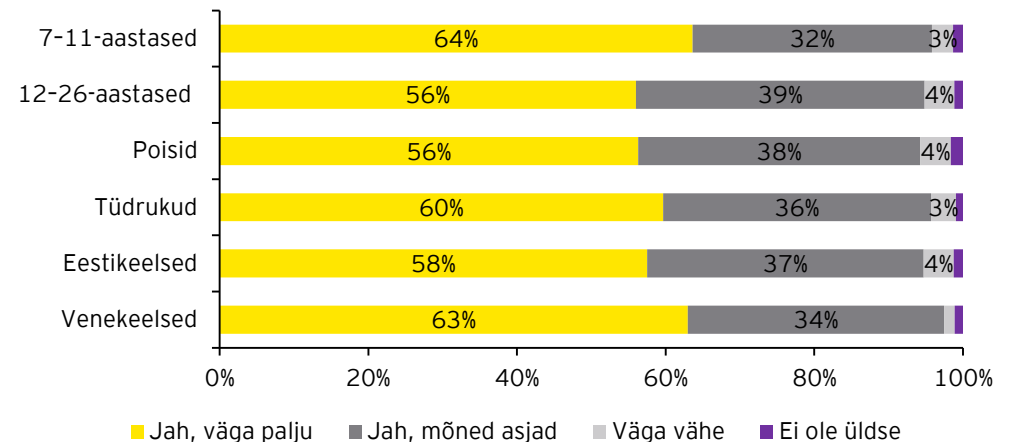
- ▶ **Väga suur osa (95%) noortest leidis, et on noorsootöös osaledes väga palju või mõningal määral uusi asju õppinud**, seejuures 58% vastanute hinnangul on nad väga palju uut õppinud.

Sihtgruppide vahel oluliselt erinevusi antud küsimuses ei ilmnenud - kõikide sihtrühmade lõikes on väga palju või mõningal määral uut õppinud 94-97% vastanutest.

- ▶ **Nooremast vanusegrupist** (n = 671) on väga palju uut õppinud 64% vastanutest, **vanemast vanusegrupist** (n = 1432) veidi vähem - 56%.
- ▶ **Tüdrukutest** (n = 1366) on väga palju uusi teadmisi või kogemusi saanud 60%, samas kui sama näitaja **poiste** (n = 728) puhul on 56%.
- ▶ **Eestikeelsetest vastajatest** (n = 1749) leidis 58%, et nad on väga palju uut õppinud, samas kui **venekeelsetest vastajatest** (n = 354) arvas nõnda veidi rohkem - 63%.

Joonis 21. Kas Sa oled selle tegevusega midagi uut õppinud? (n = 2103)

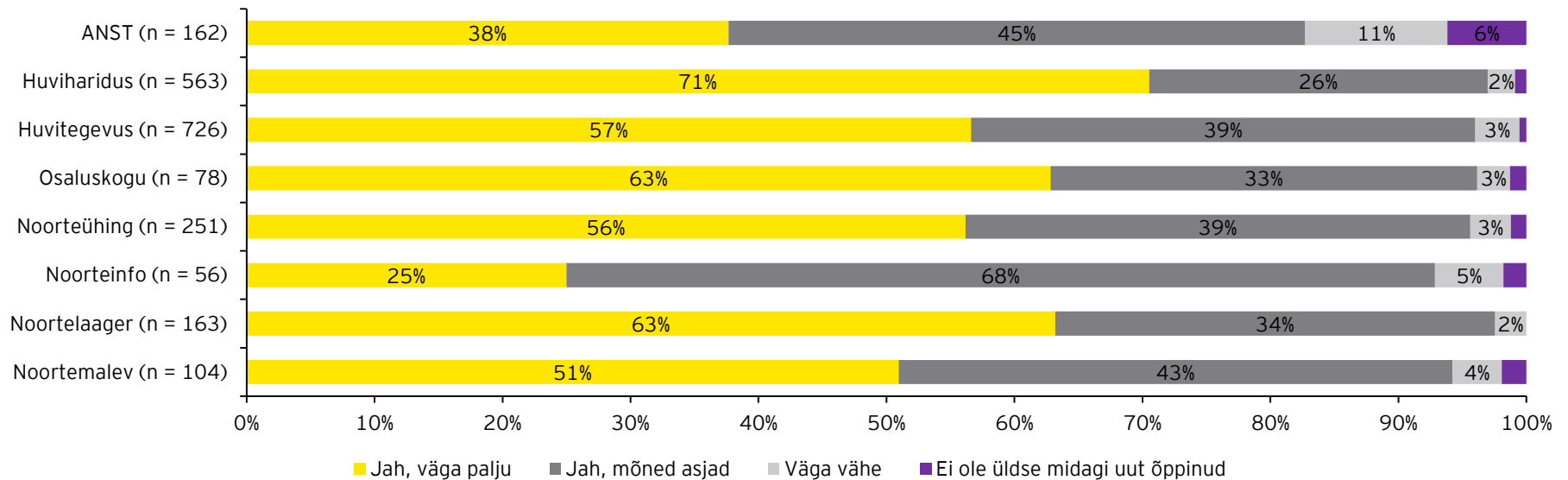
Joonis 22. Kas oled selle tegevusega midagi uut õppinud? (n = 2103)

Kasulikkus

Noorsootöö tegevused

Noorte hinnangud noorsootöö tegevuse kasulikkusele noorsootöö tegevuste lõikes

- ▶ Kõige mõjusam on uute teadmiste õpetamises noorte hinnangul **huviharidus**, kus **71%** osalenutest on väga palju uut õppinud.
- ▶ Väga palju uut õpitakse ka osaluskogudes ja noortelaagrites - mõlema puhul arvas nii tervelt 63% vastanutest.
- ▶ Kõige vähem efektiivsed uute teadmiste andmises olid avatud noorsootöö ja noorteinfo, mille puhul vastavalt vaid 38% ja 25% vastanutest leidis, et nad on väga palju uut õppinud. Avatud noorsootöö puhul oli ka kõige suurem osakaal (17%) noori, kes on enda hinnangul väga vähe õppinud (11%) või ei ole üldse midagi uut õppinud (6%).

Joonis 23. Kas Sa oled selle tegevusega midagi uut õppinud? (n = 2103)

Vastavus noorte vajadustele

Noorsootöö vastavus noorte vajadustele

Hindamaks, kas noorsootöö vastab noorte vajadustele, küsiti neilt järgmisi küsimusi:

► **Kas tegevuse juhendajad/õpetajad/noorsootöötajad arvestavad Sinu soovide ja arvamustega?**

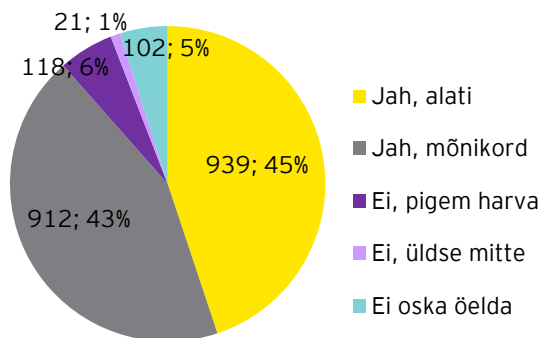
- Alla pooled (45%) vastanutest leidsid, et tegevuse juhendajad/õpetajad/noorsootöötajad arvestavad alati nende soovidega, ja umbes sama suur osakaal (43%) vastajatest leidis, et nende soovidega arvestatakse mõnikord. 7% noortest leidis, et nende soovide ja arvamustega arvestatakse harva või üldse mitte.

► **Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks?** (Küsiti ainult 12-26-aastastelt.)

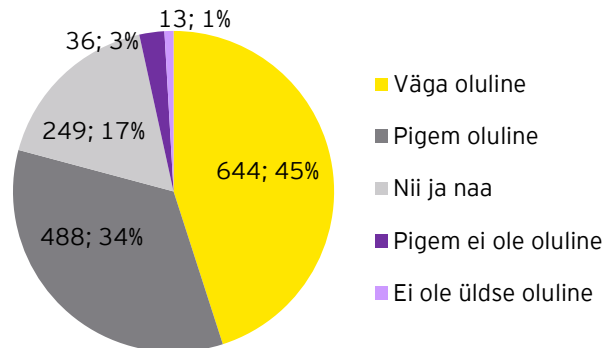
- 79% vanemast vanusegrupist pidas noorsootöös osalemist enda jaoks oluliseks, seejuures 45% hinnangul oli tegemist nende jaoks lausa väga olulise tegevusega. Seevastu 4% jaoks ei olnud tegemist olulise tegevusega (variandid „pigem ei ole oluline“ või „üldse ei ole oluline“).

► **Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav?** (Küsiti ainult 7-11-aastastelt.)

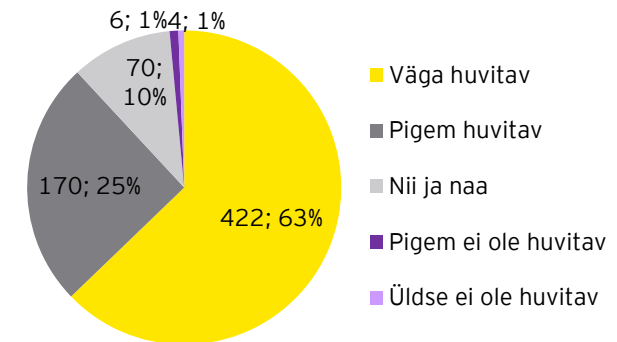
- Enamik (88%) nooremast vanusegrupist leidis, et noorsootöö oli nende jaoks huvitav. Seejuures hindasid üle pooled (63%) neist noorsootöö tegevust, kus nad 2015. aastal osalesid, väga huvitavaks. Vaid 2% vastanutest leidis, et tegevus pigem või üldse ei olnud nende jaoks huvitav.

Joonis 24. Kas selle tegevuse juhendajad arvestavad Sinu soovide ja arvamustega? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2091)

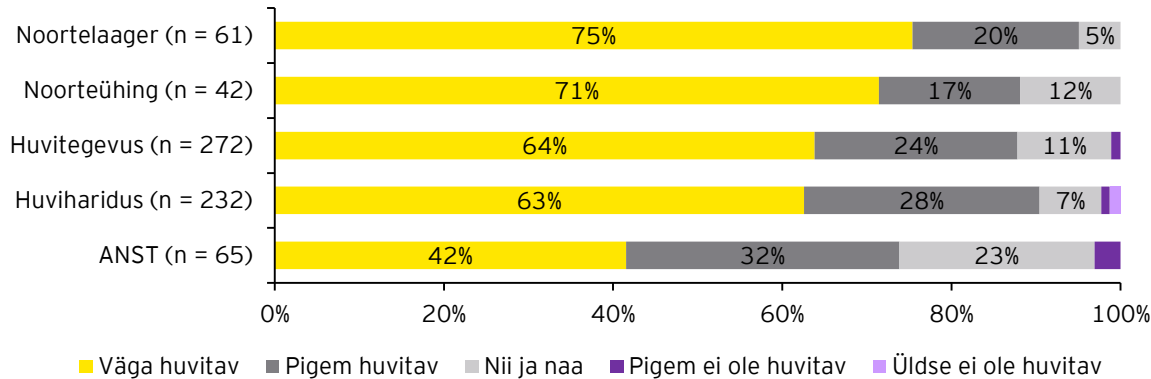
Joonis 25. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 1430)

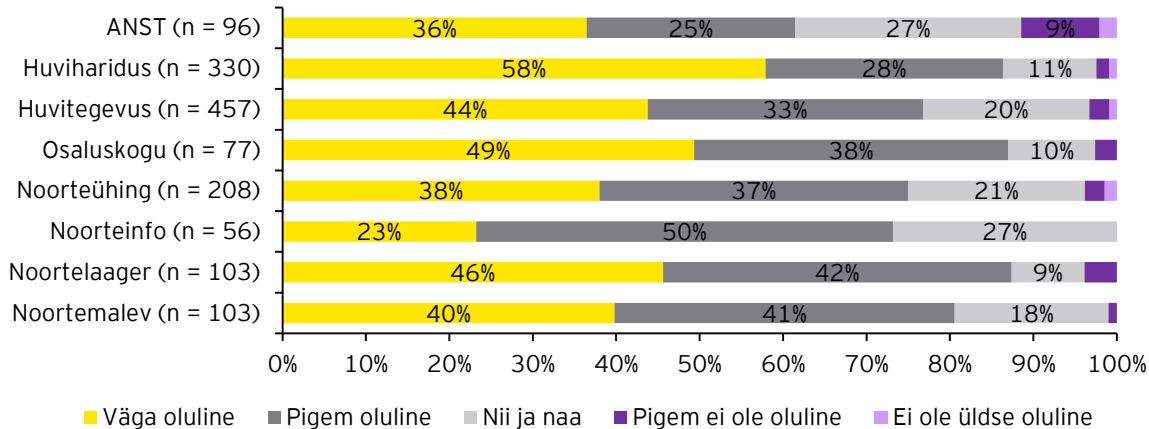
Joonis 26. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 672)

Vastavus noorte vajadustele

Noorsootöö tegevused

Joonis 27. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 672)

Joonis 28. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 1430)

Noorsootöö huvitavus

- ▶ Noorema vanusegrupi hinnangul on kõige huvitavam noorsootöö tegevus noortelaagrid, mida lausa 75% vastanutest väga huvitavaks pidas.
- ▶ Kõige vähem huvitavana nähti avatud noorsootöö raames pakutavaid tegevusi - vaid 42% vastanutest pidas neid tegevusi väga huvitavaks. Avatud noorsootöö puhul oli ka suurim osakaal noori (3%), kes leidis, et tegevus ei olnud nende jaoks huvitav.

Noorsootöö olulisus

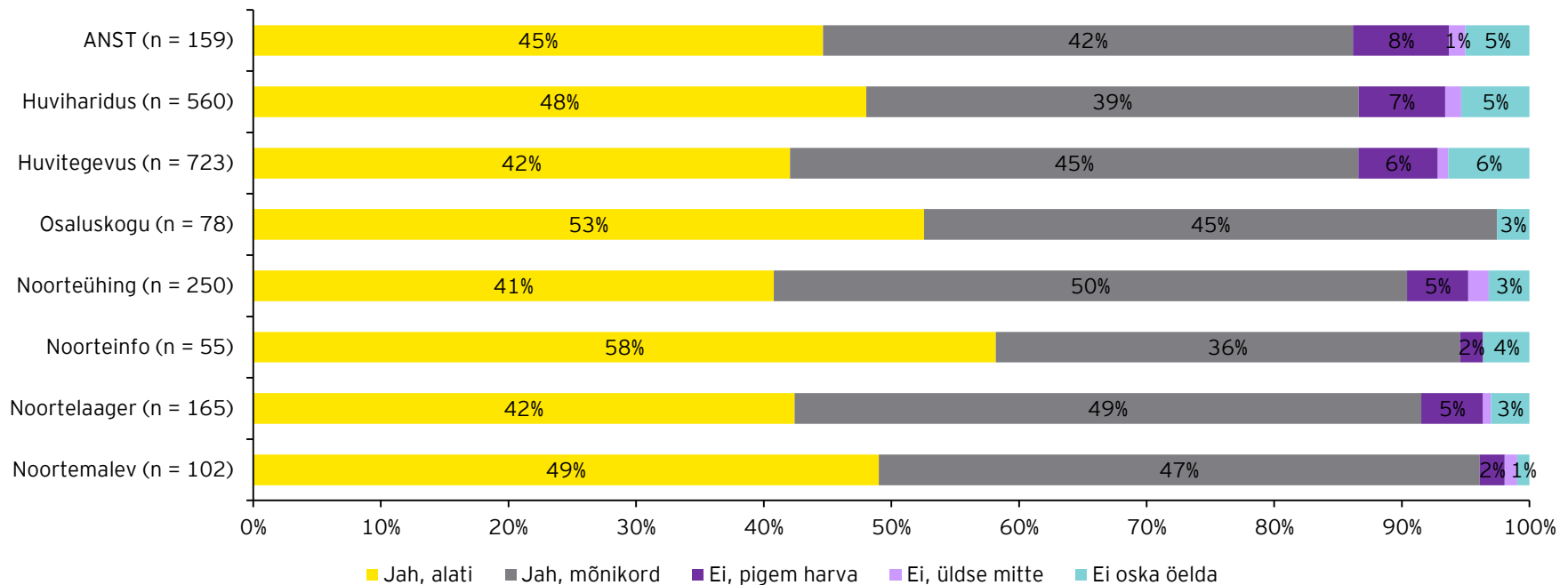
- ▶ Kõige olulisemaks pidasid vanema vanusegrupi noored enda jaoks huvihariduse alla kuuluvaid tegevusi (58% vastanutest pidas neid tegevusi väga oluliseks).
- ▶ Kõige vähem oluline on antud uuringu põhjal noorte jaoks noorteinfo teenuses osalemine, mida pidas väga oluliseks alla veerandi vastanutest (23%). Vähem oluliseks peeti ka avatud noorsootööd, mille puhul lausa 11% vastanutest leidis, et nende ei olnud antud tegevus kas üldse oluline või pigem ei olnud oluline.

Vastavus noorte vajadustele

Noorsootöö tegevused

Noorte soovide ja arvamuste arvesse võtmine

- ▶ Kõige rohkem arvestavad noorte soovide ja arvamustega noorteinfo teenuse pakkujad ja noorte osaluskogud - vastavalt 58% ja 53% vastanutest leidsid, et nende arvamust võetakse nimetatud tegevustes osaledes alati arvesse.
- ▶ Kõige vähem arvestatakse noorte endi hinnangul nende arvamustega huvitegevuses, noortelaagrites ja noorteühingutes, mille puhul vastavalt 42%, 42% ja 41% vastanutest leidsid, et nende soovidega arvestatakse alati.
- ▶ Avatud noorsootöös ja huvihariduses osalenud noorte seas oli suurim osakaal vastanuid, kes leidsid, et nende soovidega ei arvestata üldse või arvestatakse harva (vastavalt 9% ja 8% vastanutest).

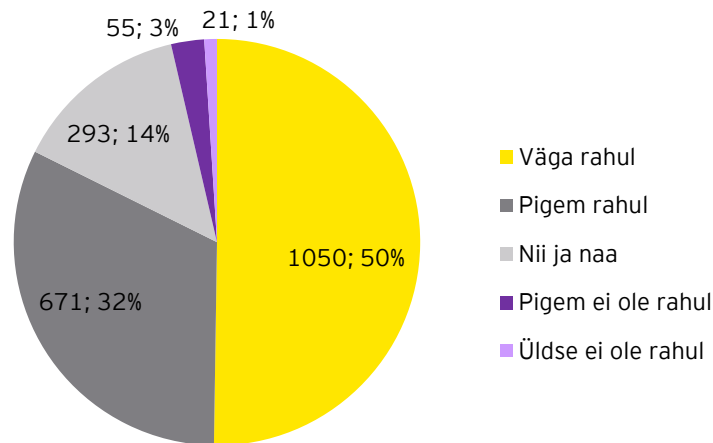
Joonis 29. Kas tegevuse juhendajad/õpetajad/noorsootöötajad arvestasid Sinu soovide ja arvamustega? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2092)

Füüsiline keskkond

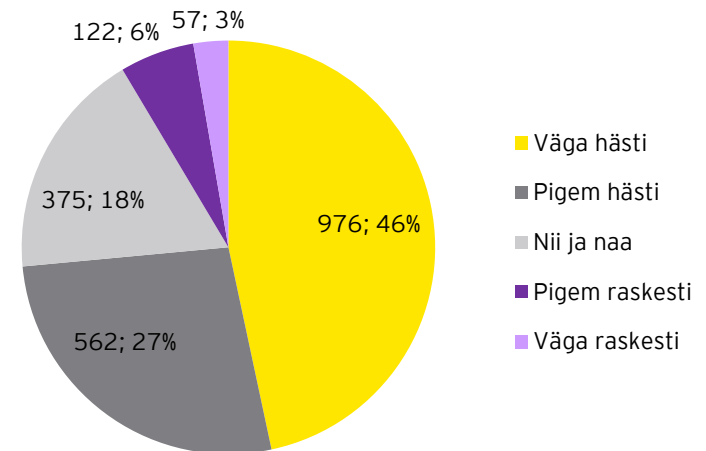
Rahulolu noorsootöö füüsilise keskkonnaga

Hindamaks, kas noorsootöö keskkond vastab noorte ootustele, paluti neil hinnata füüsilise keskkonna erinevaid aspekte järgmiste küsimuste põhjal:

- ▶ **Kas Sa oled rahul ruumidega, kus see tegevus toimus, ja/või tegevusvahenditega (nt sporditarbed, muusikavahendid jms)?**
 - ▶ Täpselt pooled vastanutest olid noorsootöö tegevuse ruumide ja/või tegevusvahenditega väga rahul. Umbes kolmandik oli pigem rahul, samas kui 3% vastanutest pigem ei olnud rahul ja 1% ei olnud üldse rahul.
- ▶ **Kui hästi ligipääsetav oli selle tegevuse toimumiskoht Sinu jaoks (ehk kas oli mugav ja lihtne kohale jõuda)?**
 - ▶ 73% vastanute jaoks toimus noorsootöö tegevus asukohas, mis oli väga või pigem hästi ligipääsetav, seejuures 46% jaoks oli tegevuse toimumispaika jõudmine väga mugav ja lihtne. Samal ajal leidis aga peaaegu kümnendik vastanutest, et tegevuse toimumispaika jõudmine oli nende jaoks pigem või väga raske.

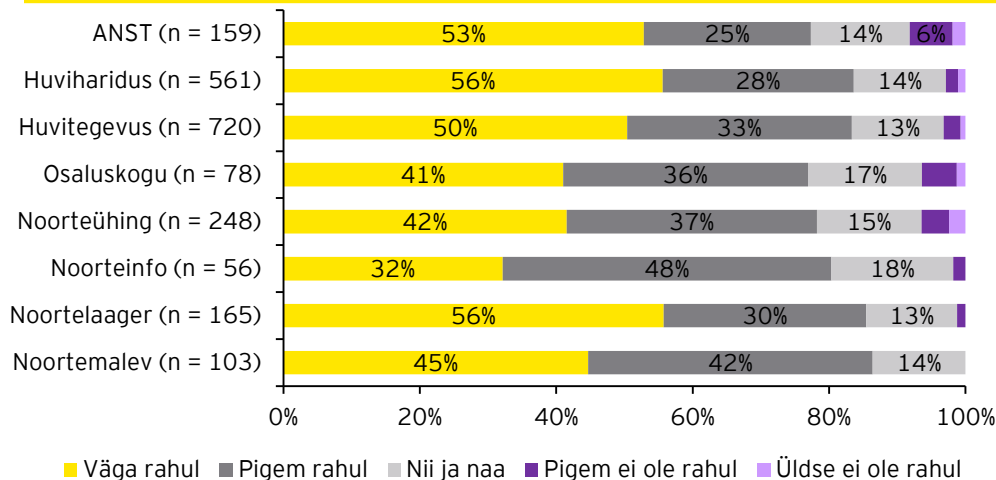
Joonis 30. Kas Sa oled rahul ruumidega, kus see tegevus toimus, ja/või tegevusvahenditega? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2090)

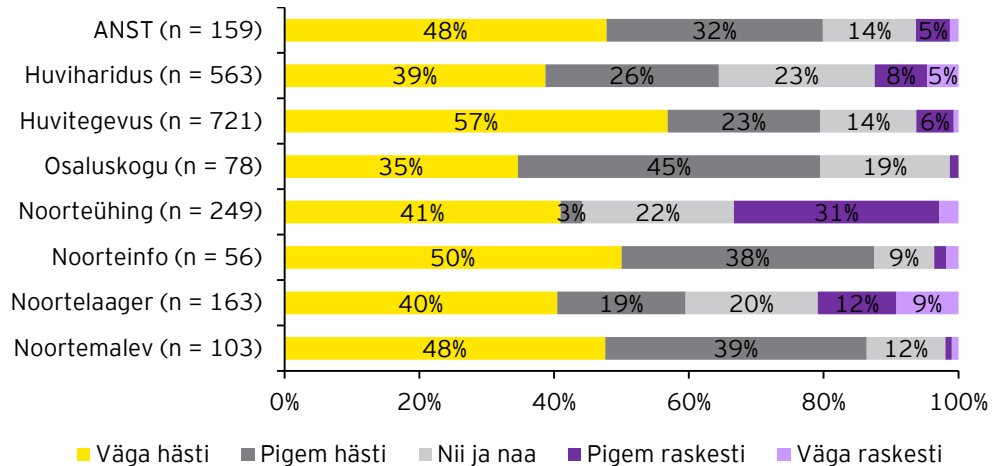
Joonis 31. Kui hästi ligipääsetav oli selle tegevuse toimumiskoht Sinu jaoks? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2092)

Füüsiline keskkond

Noorsootöö tegevused

Joonis 32. Kas Sa oled rahul ruumidega, kus see tegevus toimus, ja/või tegevusvahenditega (nt sporditarbed, muusikavahendid vms)? (n = 2090)

Joonis 33. Kui hästi ligipääsetav oli selle tegevuse toimumiskoht Sinu jaoks? (n = 2092)

Rahulolu ruumide ja tegevusvahenditega

- ▶ Kõige rahuolevamad olid noored laagrite ja huvihariduse toimumiskohtadega - mõlema noorsootöö tegevuse puhul olid 56% vastajatest ruumide ja tegevusvahenditega väga rahul ning vastavalt 30% ja 28% pigem rahul.
- ▶ Kõige vähem olid noored rahul noorteinfo toimumispaiga ja vahenditega, mille puhul vaid alla kolmandik noortest olid väga rahul. Madalam rahulolu oli ka osaluskogude ja noorteühingute toimumise ruumidega, mille puhul vastavalt 41% ja 42% vastanutest olid väga rahul.
- ▶ Antud küsimuses oli suurim osakaal rahulolematuid noori avatud noorsootöös, osaluskogudes ja noorteühingutes osalenud vastanute seas (vastavalt 8%, 6% ja 6%).

Noorsootöö tegevuste ligipääsetavus

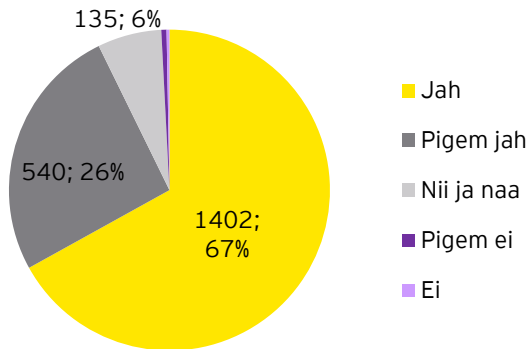
- ▶ Noorsootöö tegevuste toimumispaikade ligipääsetavus varieerus analüüsitud tegevuste lõikes oluliselt.
- ▶ Kõige lihtsama vaevaga jõuavad noored kohale huvitegevuse toimumispaikadesse (57% hindas ligipääsetavust väga heaks). Mugavalt on korraldatud kohalejõudmine ka noorteinfo keskustesse, noortemalevatesse, osaluskogudesse ja avatud noorsootöö keskustesse (vastavalt 88%, 87%, 80%, 80% hindasid ligipääsetavust väga või pigem heaks).
- ▶ Kõige raskem on noortel jõuda noorteühingute toimumispaikadesse, mille puhul rohkem kui iga kolmas vastanu leidis, et tal on pigem raske või väga raske toimumiskohta kohale jõuda. Küllalt keeruline oli noortel endi sõnul jõuda ka noortelaagrite ja huvihariduse toimumispaikadesse (vastavalt 21% ja 13% jõudsid kohale pigem või väga raskesti).

Sotsiaalne keskkond

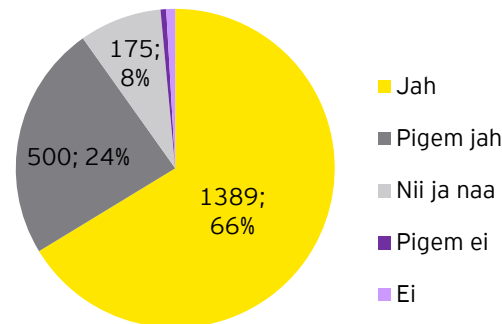
Rahulolu noorsootöö sotsiaalse keskkonnaga

Hindamaks noorsootöö sotsiaalseid aspekte, paluti noortel vastata järgmistele küsimustele:

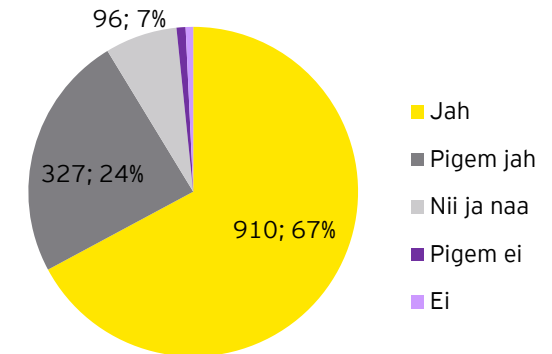
- ▶ **Kas see tegevus toimus Sinu arvates sõbralikus keskkonnas - suhted teiste osalejatega olid head?**
 - ▶ Oma kaaslastega said noorsootöös väga hästi läbi umbes 2/3 noortest, lisaks leidis veidi üle veerandi, et läbisaamine eakaaslastega oli pigem hea. Vaid 1% vastanutest leidis, et suhted teiste osalejatega pigem ei olnud head.
- ▶ **Kas selle tegevuse juhendajad/õpetajad/noorsootöötajad on Sinu arvates pädevad?***
 - ▶ 90% vastanutest olid juhendajatega/õpetajatega/noorsootöötajatega väga (66%) või pigem rahul (24%).
- ▶ **Kas juhendaja/õpetaja/noorsootöötaja lõi tegevuse toimumiseks meeldiva keskkonna?** (Küsiti ainult 12-26-aastaste käest.)
 - ▶ 67% 12-26-aastastest noortest arvas, et noorsootöö juhendaja (õpetaja, treener, noorsootöötaja jt) lõi noorte jaoks meeldiva keskkonna, samas kui 24% pigem nõustus selle väitega ja 2% vastanutest leidis, et juhendaja ei suutnud noorte jaoks meeldivat õhkkonda luua.

Joonis 34. Kas suhted teiste osalejatega olid head? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2094)

Joonis 35. Kas tegevuse juhendajad olid pädevad? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2095)

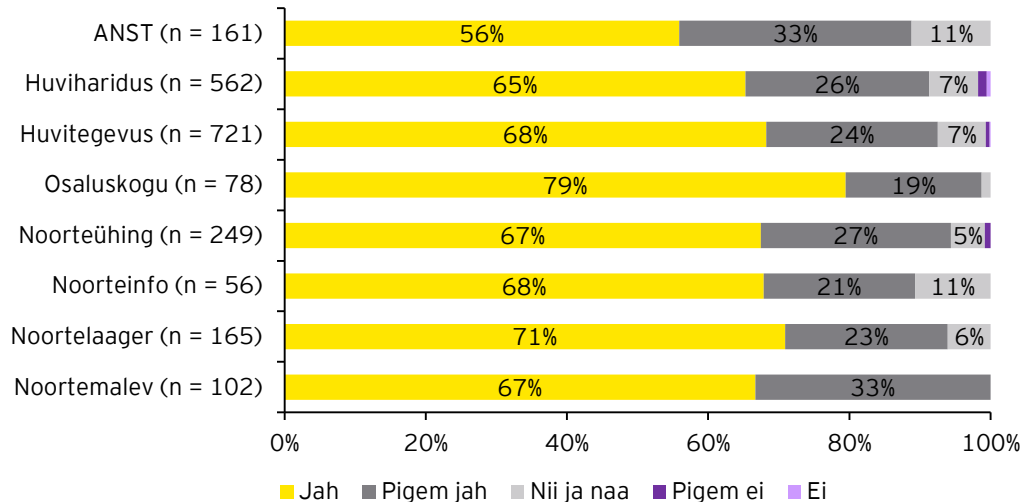

Joonis 36. Kas juhendaja lõi meeldiva keskkonna? (12-26-aastased; n = 1355)

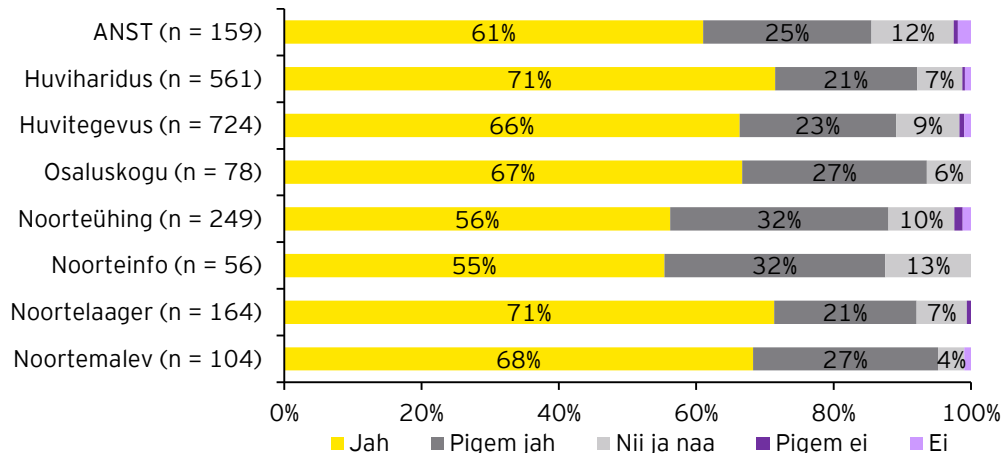
* Antud küsimuse puhul hindasid noorema vanusegrupi noored, kuivõrd neile juhendaja/õpetaja/noorsootöötaja meeldis, sest 7-11-aastastel lastel on täiskasvanute pädevust keerulisem hinnata.

Sotsiaalne keskkond

Noorsootöö tegevused

Joonis 37. Kas suhted teiste osalejatega olid head? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2094)

Joonis 38. Kas tegevuse juhendajad olid pädevad? (Mõlemad vanusegrupid; n = 2095)

Rahulolu suhetega teiste osalejatega

- ▶ Kõige paremini said noored läbi oma tegevuskaaslastega **osaluskogudes**, kus 98% vastanutest hindas suhteid eakaaslastega heaks (vastused „jah“ või „pigem jah“), ja **noortemalevates**, kus kõik vastanud leidsid, et saavad oma kaaslastega hästi läbi.
- ▶ **Avatud noorsootöös** oli madalaim osakaal noori, kes hindasid suhteid teiste osalejatega heaks (56% vastas küsimusele „jah“ ja 33% „pigem jah“), mis on võrdluses teiste tegevustega küll madalam tulemus, kuid sellegipoolest võib avatud noorsootöö sotsiaalset keskkonda antud tulemuse põhjal sõbralikuks hinnata.

Rahulolu juhendajatega (õpetajad, noorsootöötajad jt)

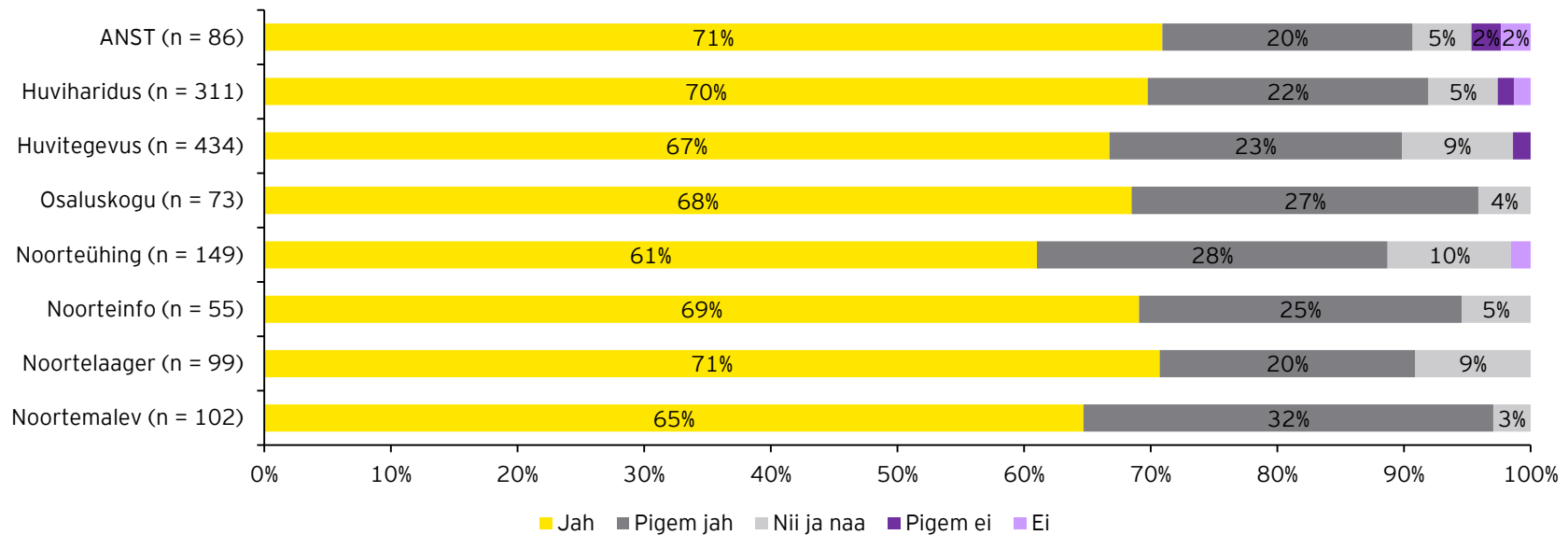
- ▶ Juhendajatega olid kõige enam rahul huvihariduses ja noortelaagrites osalenud noored. Mõlema tegevuse puhul leidis 71% vastanutest, et juhendajad olid pädevad (noorema vanusegrupi ankeedis hinnati juhendaja meeldivust).
- ▶ Veidi madalam rahulolu juhendajatega oli noorteühingute ja noorteinfo puhul, kus vastavalt 56% ja 55% vastanutest leidis kindlalt (vastusevariant „jah“), et juhendajad olid pädevad/meeldivad.

Sotsiaalne keskkond

Noorsootöö tegevused

Juhendaja/õpetaja/noorsootõtaja oskus luua noorte jaoks meeldiv õhkkond

- ▶ 12-26-aastaste noorte käest uuriti lisaks, kas nende hinnangul lõi noorsootöö juhendaja noorte jaoks meeldiva õhkkonna.
- ▶ Enamik noori leidis, et juhendaja lõi nende jaoks meeldiva keskkonna. Seejuures oli suurim rahulolevate noorte osakaal noortelaagrites ja avatud noorsootöös osalenud vastajate hulgas, kellest mõlema puhul vastas 71% kindlalt, et juhendaja suutis luua noortele noorsootöö tegevuse harrastamiseks meeldiva õhkkonna.
- ▶ Kõige madalam rahulolu oli antud küsimuses noorteühingutes osalenud noortel, kellest 61% leidis, et juhendajad löid nende jaoks toreda õhkkonna ja 28% pigem nõustus selle väitega. Samas oli avatud noorsootöös osalenud vastajate seas suurim osakaal noori (4%), kes leidsid, et juhendaja pigem või üldse ei suutnud luua meeldivat õhkkonda.

Joonis 39. Kas juhendaja lõi meeldiva keskkonna? (12-26-aastased; n = 1355)

Rahulolu aspektid

Üldise rahulolu seosed erinevate rahulolu aspektidega

Erinevate rahuloluaspektide mõju üldise rahulolu hinnangule

- ▶ 7-11-aastaste noorte üldise rahulolu hinnang oli kõige tugevamalt seotud tegevuse **huvitavusega** ($r_s = 0,68$, $p < 0,001$).
- ▶ 12-26-aastaste noorte üldise rahulolu hinnang oli kõige tugevamalt seotud tegevuse **olulisusega** ($r_s = 0,51$, $p < 0,001$).
- ▶ Kõige vähem oli üldise rahulolu hinnang seotud noorsootöö tegevuse ligipääsetavusega ($r_s = 0,11$, $p < 0,001$), ruumide ja tegevusvahendite kvaliteediga ($r_s = 0,27$, $p < 0,001$) ning noorte soovidega arvestamisega ($r_s = 0,29$, $p < 0,001$).

Tabel 11. Erinevate rahulolu aspektide seos üldise rahulolu hinnanguga (Spearmani astakorrrelatsioonikordaja põhjal)

Aspektid	Spearmani ρ	p väärtus	n
Huvitavus*	0,68	< 0,001	672
Olulisus**	0,51	< 0,001	1497
Juhendaja oskus luua meeldiv keskkond**	0,4	< 0,001	1419
Juhendaja pädevus/meeldivus	0,396	< 0,001	2158
Uute asjade õppimine	0,38	< 0,001	2170
Suhted teiste noortega	0,31	< 0,001	2158
Noorte soovidega arvestamine	0,29	< 0,001	2157
Rahulolu ruumide ja tegevusvahenditega	0,27	< 0,001	2155
Ligipääsetavus	0,11	< 0,001	2157

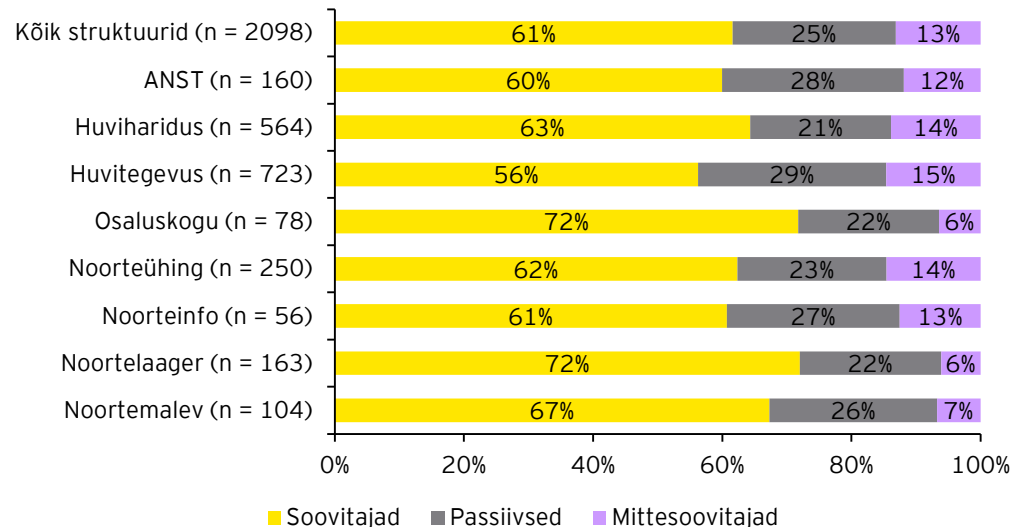
* Vastasid ainult 7-12-aastased noored.

** Vastasid ainult 12-26-aastased noored.

Soovitusindeks

Noorsootöös osalemise soovitamise sõpradele

- ▶ Veebiküsitluses paluti noortel kümnepallisüsteemis hinnata, kas nad soovitaksid noorsootöö tegevust, kus nad osalesid, ka teistele sõpradele. Tulemusi analüüsi, kasutades soovitusindeksi meetodikat, leides iga tegevuse kohta nn soovitajate, passiivsete ja mitte-soovitajate osakaalud.
- ▶ **Kõige enam soovitavad noored oma sõpradel osaleda noortelaagrites ja noorte osaluskogudes, mille puhul oli suurim soovitajate osakaal (72%) ja kõrgeim soovitusindeks (66).**
- ▶ **Kõige madalam soovitusindeks on huvitegevusel (41) ja noorteühingutel (47), milles osalemist soovitasid vastavalt 56% ja 62% vastanutest.**

Tabel 12. Noorsootöö tegevuste soovitusindeksid (n = 2098)

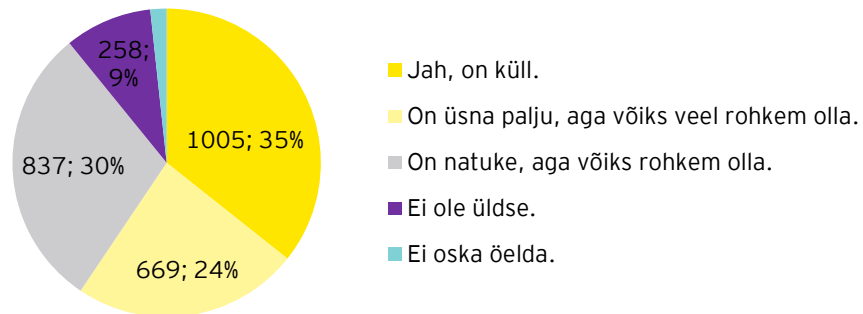
Tegevus	Soovitusindeks
Noortelaager	66
Noorte osaluskogu	66
Noortemalev	61
Huviharidus	50
Noorteinfo	48
Avatud noorsootöö	48
Noorteühing	47
Huvitegevus	41
Kõik tegevused koos	48

Joonis 40. Soovitajate, passiivsete ja mittesoovitajate osakaalud noorsootöö tegevuste lõikes (n = 2098)

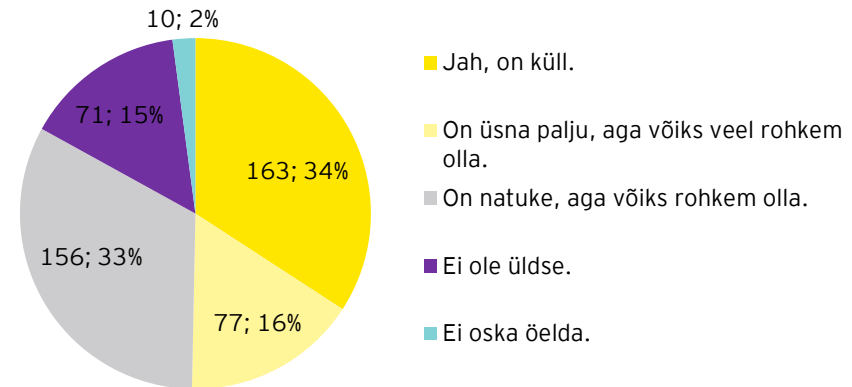
Noorsootöö tegevuste piisavus

Noortele pakutavate noorsootöö tegevuste piisavus

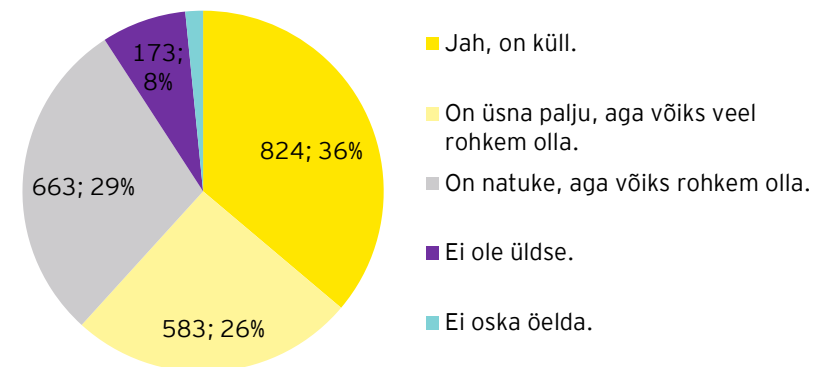
- ▶ Noortelt küsiti, kas nende hinnangul on nende kodukohas piisavalt huvipakkuvaid võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks. Tegemist oli ainukese küsimusega, mis ei olnud seotud konkreetse noorsootöö tegevusega, milles noor 2015. aastal osales (vastasid ka noorsootöös mitteosalenud noored).
- ▶ Umbes kolmandik noortest arvas, et nende kodukohas on vaba aja sisukaks veetmiseks piisavalt huvipakkuvaid võimalusi, samas kui veerand leidis, et kuigi võimalusi on võrdlemisi palju, võiks neid veel rohkem olla, ning 30% hinnangul on puhkeaja veetmise võimalusi ainult natuke ja seetõttu võiks neid kindlasti laiendada. Umbes iga kümnes noor leidis, et nende kodukohas ei leidu üldse huvitavaid vaba aja veetmise võimalusi.
- ▶ Ootuspäraselt olid noored, kes ei osalenud 2015. aastal üheski noorsootöös, vaba aja veetmise võimaluste hindamisel kriitilisemad kui need, kes mõnes noorsootöö tegevuses osalesid. Kui esimestest leidsid peaaegu pooled (täpsemalt 48%), et võimalusi võiks kindlasti avardada (variandid „Ei ole üldse“ või „On natuke, aga võiks rohkem olla“), siis viimastest leidis seda vaid 37%.

Joonis 41. Kas Sinu kodukohas on Sulle piisavalt huvipakkuvaid võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks? (Kõik küsitluses osalenud noored; n = 2817*)

Joonis 42. Kas Sinu kodukohas on Sulle piisavalt huvipakkuvaid võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks? (Noorsootöös mitteosalenud noored; n = 477)

Joonis 43. Kas Sinu kodukohas on Sulle piisavalt huvipakkuvaid võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks? (Noorsootöös osalenud noored; n = 2279)

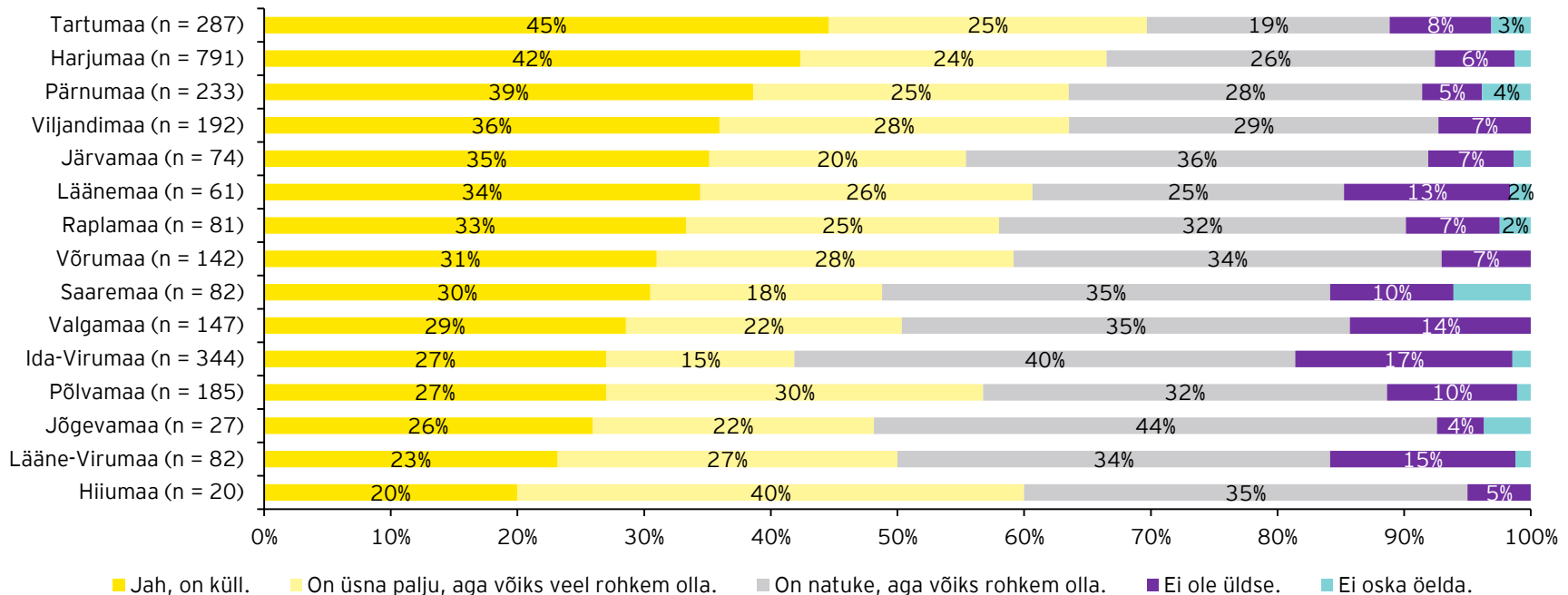
* 2817 = 2279 (noorsootöös 2015. aastal osalenud noored) + 477 (noored, kes vastasid, et ei ole noorsootöös 2015. aastal osalenud) + 61 (noored, kes jätsid tühja lahtri noorsootöös osalemise küsimuse kohta, mistõttu ei olnud võimalik tuvastada, kas nad on osalenud noorsootöös 2015. aastal või mitte)

Noorsootöö tegevuste piisavus

Maakondade võrdlus

Noortele pakutavate noorsootöö tegevuste piisavus maakondade võrdluses

- ▶ Kõikide maakondade lõikes olid ülekaalus need noored, kes leidsid, et sisukaid võimalusi vaba aja veetmiseks võiks rohkem olla. Samas esineb noorsootöö kättesaadavuses erisusi maakondade lõikes. Kõige kõrgemalt hinnatakse noorsootöö kättesaadavust Tartumaal, Harjumaal, Pärnumaal ja Viljandimaal. Negatiivsete vastuste osas tõusid esile Ida-Virumaa, Lääne-Virumaa ja Valgamaa, kus oli maakondade võrdluses kõige suurem osakaal noori, kes arvasid, et nende kodukohas ei ole üldse võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks (vastavalt 17%, 15% ja 14%).
- ▶ Tulemustest paistis silma, et viies suurimas tõmbekeskuses (Tallinn, Tartu, Narva, Kohtla-Järve ja Pärnu) hinnatakse noorsootöös osalemise võimalusi mõnevõrra paremaks kui muudes Eesti piirkondades. Nende linnade puhul leidis 63% vastanutest, et võimalusi on piisavalt või üsna palju, samas kui ülejäänud piirkondades oli antud näitaja 58%. Noori, kelle arvates ei ole üldse võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks, oli tõmbekeskustes 8%, samas kui muudes piirkondades arvas nõnda 10% kõikidest vastanutest.

Joonis 44. Kas Sinu kodukohas on Sulle piisavalt huvipakkuvaid võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks? (Kõik küsitluses osalenud noored; n = 2748)

Kokkuvõtte ja ettepanekud

Lühikokkuvõte (1/2)

Peamised järeldused

- ▶ **Enamik (87%) noortest olid rahul nende noorsootöö tegevustega, kus nad 2015. aastal osalesid.** Seejuures olid tüdrukud üldjuhul noorsootööga veidi enam rahul kui poisid.
- ▶ Noorem vanusegrupp (7-11-aastased) andis rohkem maksimaalseid rahuloluhinnanguid kui vanem vanusegrupp (12-26-aastased).
 - ▶ Antud trend võib tuleneda laste kognitiivsest arengust. Nimelt on uuringud näidanud, et nooremad lapsed kipuvad enesekohastes küsimustikes, kus kasutatakse Likert-tüüpi skaalasid, vastama äärmuslikumal viisil, valides eelkõige skaala otstes olevaid variante.*
- ▶ Eestikeelsete ja venekeelsete vastajate üldine rahulolutase oli võrdne, kuid venekeelsed vastajad andsid veidi enam maksimaalseid rahuloluhinnanguid kui eestikeelsed vastajad (samas ei olnud erinevus statistiliselt oluline).
- ▶ **Eesti 5 suurimas tõmbekeskuses** (Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu, Kohtla-Järve) elavad noored hindasid oma rahulolu noorsootööga statistiliselt oluliselt kõrgemalt kui muudes piirkondades elavad noored.
- ▶ Maakondade võrdluses selgus, et **kõrgeim rahulolevate noorte osakaal oli Tartu-, Harju-, Viljandi- ja Põlvamaal** (vastavalt 91% Tartumaal ja 88% ülejäänud nimetatud maakondades). Kõige suurem osakaal rahulolematuid noori oli aga Läänemaal ja Lääne-Virumaal (vastavalt 6% ja 4%).
- ▶ Kõige suurem **rahulolevate** noorte osakaal oli **noortemaleva** (95%) ja **noorte osaluskogude** (90%) puhul. Samas oli kõige rohkem **väga rahul** olevaid noorte aga **noortelaagrites** ja **huvihariduses** (vastavalt 65% ja 64%). Kõige vähem olid noored rahul **noorteinfoga** - vaid 32% vastanutest oli noorteinfoga väga rahul ja iga teine pigem rahul.
- ▶ Kõige madalam varieeruvus üldise rahulolu hinnangutes (st noored olid kõige enam ühel nõul) oli noortemaleva ja noortelaagri puhul. See näitab, et erinevate laagrite ja malevate kvaliteet on küllalt ühtlane. Suurim varieeruvus hinnangutes oli aga noorteühingute ja avatud noorsootöö puhul, mis tähendab, et nende tegevuste kvaliteet kõigub (näiteks piirkondade lõikes).
- ▶ Huvihariduse ja -tegevuse huviala valdkondadest olid noored **kõige enam rahul kunsti** valdkonnaga. Seda seletab osaliselt asjaolu, et kunsti huviala kohta vastas neli korda rohkem tüdrukuid kui poisse ja tüdrukud andsid üldjuhul kõikide noorsootöö tegevuste puhul kõrgemaid hinnanguid kui poisid.
- ▶ Huvihariduse ja -tegevuse huviala valdkondadest olid noored **kõige vähem rahul muusika** valdkonnaga, mis sa teiste valdkondadega võrreldes mõnevõrra madalamaid hinnanguid järgmistes rahulolu aspektides - noorte soovidega arvestamine, tegevuse huvitavus ja olulisus ning tegevuse toimumiskoha ligipäätavus.

* Allikas: Chambers, C.T. & Johnson, C. (2000). Developmental Differences in Children's Use of Rating Scales. *Journal of Pediatric Psychology*, 27(1), lk 27-36.

Lühikokkuvõte (2/2)

Peamised järeldused

- ▶ **Noorsootöö on noorte arendamise seisukohalt efektiivne** - 95% noortest leidis, et nad on noorsootöös osalemise käigus väga palju või mõningal määral uusi teadmisi või oskusi omandanud. Seejuures nägid noored õpiväljundit kõige suuremana just **huvihariduse** puhul.
- ▶ Kui nooremast vanusegrupist oli noorsootöös osaledes väga palju uut õppinud 64%, siis vanema vanusegrupi puhul oli vastav näitaja madalam - 56%. Arvestades, et uudishimu ei ole iseloomulik pelgalt väikestele lastele, vaid kasvab vanusega (vähemalt vanuses 12 kuni 18*), on uute asjade õpetamine ka vanema vanusegrupi puhul noorte huvi hoidmiseks oluline. Seega tasuks kaaluda teismeeas noortele suunatud noorsootöös rohkem rõhu asetamist uute teadmiste ja oskuste omandamisele ja õpitu lahti mõtestamisele.
- ▶ Käesoleva uuringu põhjal olid noored noorsootöö tegevuste **sotsiaalse keskkonnaga** (suhted nii eakaaslastega kui ka juhendajate, noorsootöötajate ja/või õpetajatega) **enam rahul kui füüsilise keskkonnaga** (tegevusruumid ja -vahendid). Arvestades, et head sotsiaalsed suhted on tugevalt seotud nii vaimse kui füüsilise heaoluga**, on turvalise ja meeldiva sotsiaalse keskkonna toetamine noorte heaolu seisukohast võtmetähtsusega.
- ▶ Noorte üldise rahulolu hinnang oli kõige tugevamini seotud sellega, kui **huvitavaks või oluliseks** noored antud tegevust pidasid. See tähendab, et rohkem ollakse rahul tegevustega, mida peetakse huvitavaks ja oluliseks. Üldine rahulolu oli väga nõrgalt seotud noorsootöö füüsiliste aspektidega, nagu ligipääsetavus või tegevuskoha ruumide ja -vahendite kvaliteet.
- ▶ Noorsootöö tegevustest **soovitavad noored oma sõpradel kõige enam osaleda noortelaagrites**, kõige vähem aga huvitegevuses.
- ▶ Umbes 60% noortest leidis, et nende kodu läheduses on piisavalt võimalusi noorsootööst osa võtta (piisavalt või üsna palju), samas kui **peaaegu iga kümnes noor leidis, et nende kodu piirkonnas ei ole üldse võimalusi vaba aega sisukalt veeta**. Probleemi üheks osaks võib olla madal rahulolu noortefoga. Kui noortefo ei vasta noorte vajadustele (sh näiteks info sisu või infokanalite osas), siis võib olla, et noored lihtsalt ei tea noorsootöös osalemise võimalustest piisavalt hästi. Kuna tegemist oli noorte enda hinnanguga, siis ei ole uuringu läbiviijatele teda, kas tegemist on ka tegelikult võimaluste vähesusega või pigem madala teadlikkusega, mida peaks adresseerima eelkõige noortefoga.

* Allikas: McCrae, R. R. et al. (2002). Personality trait development from age 12 to age 18: longitudinal, cross-sectional, and cross-cultural analyses. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, lk. 1456-1468.

** Allikas: Ozbay, F. et al. (2007). Social support and resilience to stress. *Psychiatry*, 4, lk. 35-40.

Ettepanekud

- ▶ Olemasolevate tegevuste parendamise kõrval soovitame pöörata tähelepanu ka uute võimaluste loomisele, sh eelkõige nendes piirkondades, kus on vähem võimalusi noorsootöös osalemiseks.
 - ▶ Peaaegu iga kümnes noor leidis, et nende kodu piirkonnas ei ole üldse võimalusi vaba aega sisukalt veeta, kusjuures see varieerus piirkondade lõikes. Näiteks Ida-Virumaal, Lääne-Virumaal ja Valgamaal elavatest noortest leidis vastavalt tervelt 17%, 15% ja 14%, et nende kodupiirkonnas ei ole üldse võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks. Samas viies suurimas tõmbekeskuses (Tallinn, Tartu, Narva, Kohtla-Järve ja Pärnu) hinnati võimalusi paremaks kui mujal. Seega soovitame noorsootöö arendamise seisukohalt edasises tegevuses fookusesse seada noorsootöös osalemise võimaluste loomise väiksemate võimalustega piirkondades elavatele noortele.
 - ▶ Näiteks tuleks leida võimalusi tagamaks tõhusam transpordihendus lähivaldade ja -linnadega või tõmbekeskustega, kus on mitmekülgsemad võimalused noorsootöös osalemiseks ja/või kaaluda võimalusi noorsootöö tegevuste mobiilsemaks muutmiseks, et viia seda ka väiksemate võimalustega piirkondades elavate noorteni.
 - ▶ Noorsootöö tegevuste kättesaadavuse tagamisel on võimalik lähtuda tegelikest toimepiirkondadest, et anda noortele võimalus osaleda lähivaldade või -linnade noorsootöös, juhul kui noore kodukohas võimalused puuduvad.
- ▶ Soovitame arendada rohkem poiste huvidele ja vajadustele suunatud tegevusi.
 - ▶ Uuringust selgus, et tüdrukud on poistest rahulolevamad kõikide noorsootöö tegevuste lõikes, välja arvatud noortemalvad ja avatud noorsootöö. Ka huvihariduse ja -tegevuse valdkondi eraldi analüüsidest ilmnes tüdrukute kõrgem rahulolu peaaegu kõikides valdkondades - ainsaks erandiks oli sport. Seega tuleks enamike noorsootöö tegevuste edasiarendamisel keskenduda ka poiste vajaduste ja soovide rahuldamisele.
 - ▶ Suurem tähelepanu poistele huvipakkuvate tegevuste arendamisele on oluline ka laiemas perspektiivis, sest nii aidatakse samaaegselt kaasa ka noorte tervise ja tööturu seisukohalt oluliste probleemide lahendamisele. Viimane tuleneb asjaolust, et poiste seas on riskikäitumine (nt narkootikumide tarvitamine) enamasti sagedasem kui tüdrukute seas ning on leitud, et näiteks uimastite proovimine on muuhulgas seotud ka just huvitegevuste ja hobide puudumisega.*

* Allikad: Uimastite tarvitamine koolinoorte seas: 15-16-aastaste õpilaste legaalsete ja illegaalsete narkootikumide kasutamine Eestis. Uuringu raport. Tervise Arengu Instituut. (2012). Viidatud: Rohtla, 2014. (http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/42046/rohtla_anita.pdf)

Ettepanekud

- ▶ **Noorsootöö tegevustest vajab kvaliteedi tõstmise seisukohast kõige enam tähelepanu noorteinfo ja avatud noorsootöö, kuna noored on nendega teiste tegevustega võrreldes kõige vähem rahul.***
 - ▶ Võrreldes teiste noorsootöö tegevustega hindasid noored nii noorteinfo kui avatud noorsootöö kasulikkust (küsimus „Kas oled selle tegevusega midagi uut õppinud?“) madalamalt ning pidasid neid vähem huvitavateks ja olulisteks. Arvestades, et huvitavuse ja olulisuse hinnangute ning üldise rahulolu seos oli vastavalt tugev ja keskmine, võib uskuda, et et keskendudes noorteinfo ja avatud noorsootöö tegevuste edasiarendamisele just nendele aspektidele, saaks noorte rahulolu nende tegevustega tõusta. Kasulikkuse hinnangu tõstmiseks võiks teenustes rohkem tähelepanu pöörata noortega koos õpitu mõtestamisele, et noored enam teadvustaksid, mis teadmisi ja oskusi nad tegevuse käigus omandasid.
 - ▶ Noorteinfo põhiprobleeme ja nende lahendamist võiks võimaluse korral detailsemalt edasi uurida eraldi uuringus, et selgitada täpsemalt välja noorte vajadused ja ootused noorteinfo sisu ja edastamisviiside osas.
- ▶ **Umbes kolmandik noorteühingutes osalenud vastanutest leidis, et noorteühingute tegevuse toimumispaik on pigem või väga raskesti ligipääsetav. Ligipääsetavust hinnati noorteühingute puhul oluliselt madalamalt kui teisi füüsilise ja sotsiaalse keskkonnaga seotud aspekte (nt tegevusvahendid jne).**
 - ▶ Arvestades, et Eestis tegusteb kümneid noorteühinguid (Eesti Noorteühenduste Liidu liikmetena on kirjas 43 ühendust**), tuleks antud probleemi lahendamiseks detailsemalt uurida, milliste ühenduste/piirkondade puhul on probleem kõige tuntavam. Käesoleva uuringu tulemused viitavad trendile, et ligipääsetavuse küsimus on oluline gaidide/skautide ja kodutütarde/noorkotkaste tegevuses ning noorte puhul, kes ei ela linnas (rahulolematustest 80% ei ela linnas ja osalesid just eelnimetatud noorteühendustes).

* Noorteinfo puhul viitavad tulemused vaid trendile, et noored on rahulolematud, sest piiratud valimi suuruse tõttu ei ole tulemused statistiliselt olulised.

** Allikas: Eesti Noorteühenduste Liit <http://www.enl.ee/et/Organisatsioonist>

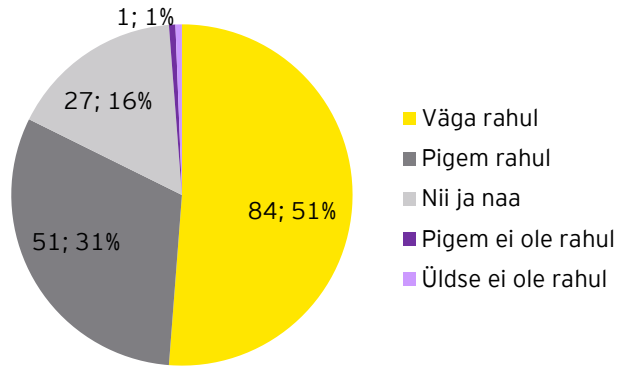
Lisa 1

Rahulolu noorsootöö tegevustega:
lühikokkuvõtted

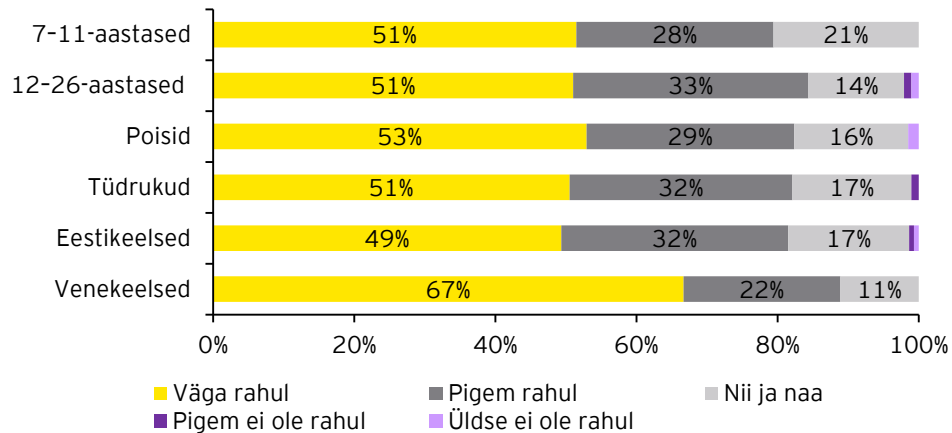
Avatud noorsootöö

Rahulolu lühikokkuvõte

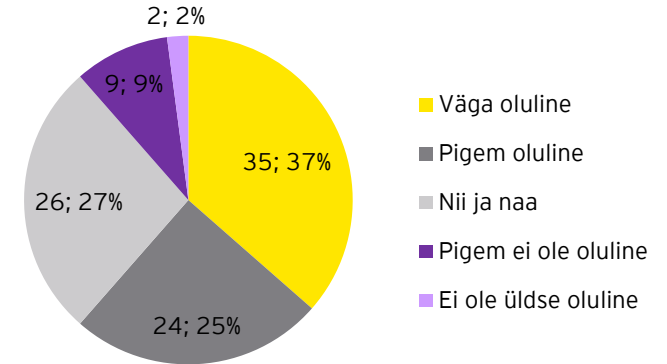
82% noortest on avatud noorsootööga rahul

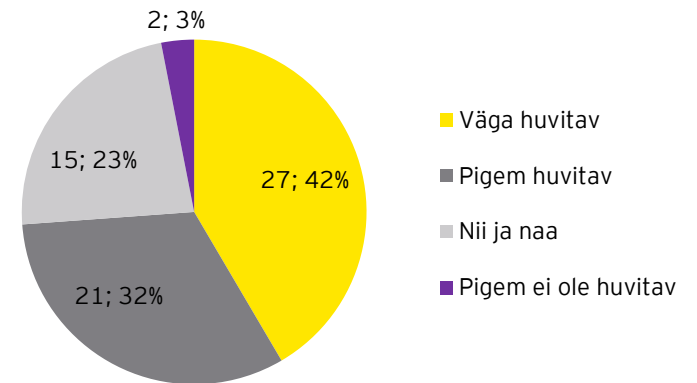
Joonis 1. Noorte üldine rahulolu avatud noorsootööga (n = 164)

Joonis 2. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu avatud noorsootööga (n = 164)

Joonis 3. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 96)

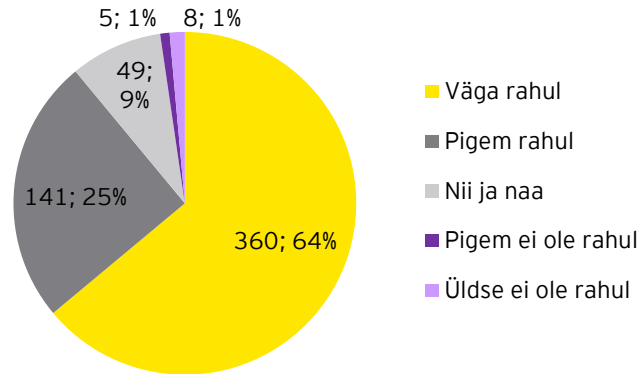

Joonis 4. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 65)

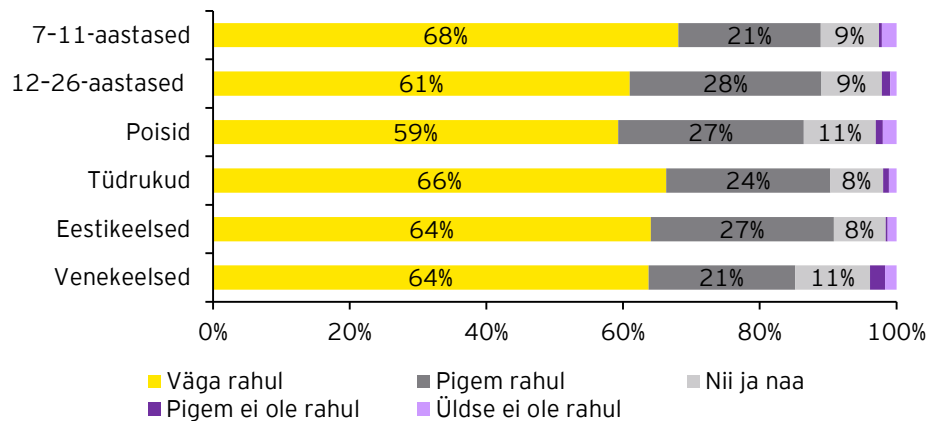
Huviharidus

Rahulolu lühikokkuvõte

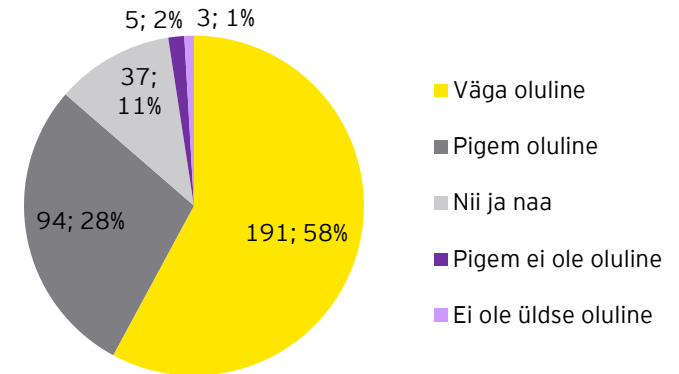
89% noortest on huviharidusega rahul

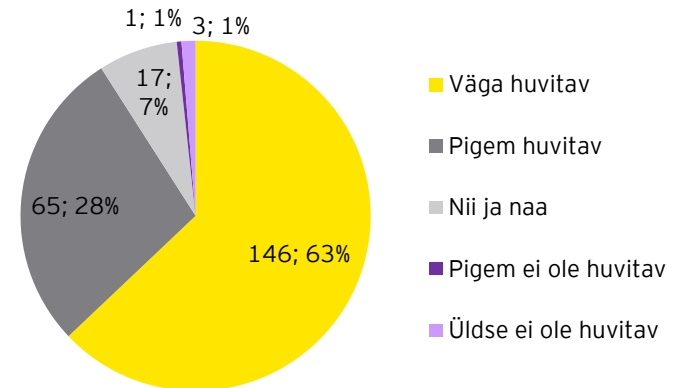
Joonis 5. Noorte üldine rahulolu huviharidusega (n = 563)

Joonis 6. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu huviharidusega (n = 563)

Joonis 7. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 330)

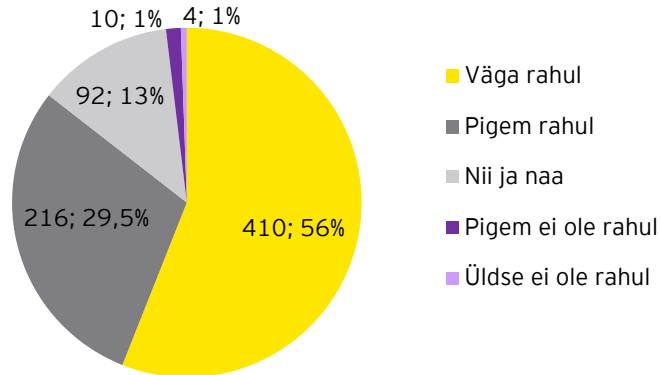

Joonis 8. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 232)

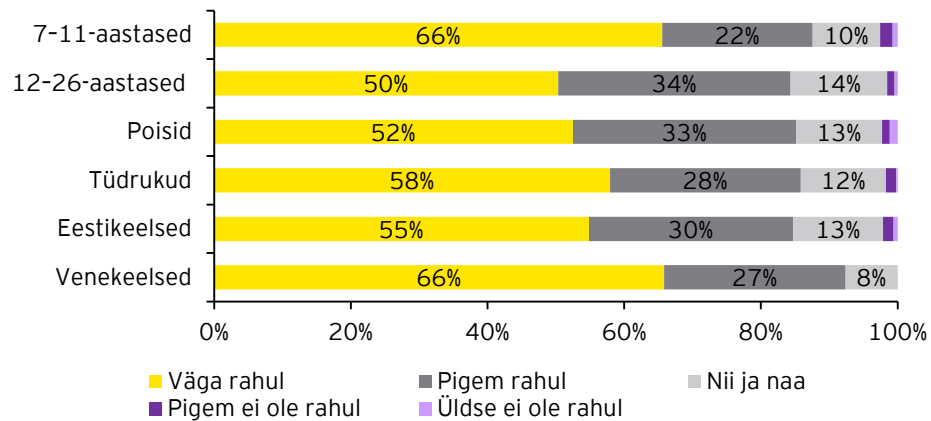
Huvitegevus

Rahulolu lühikokkuvõte

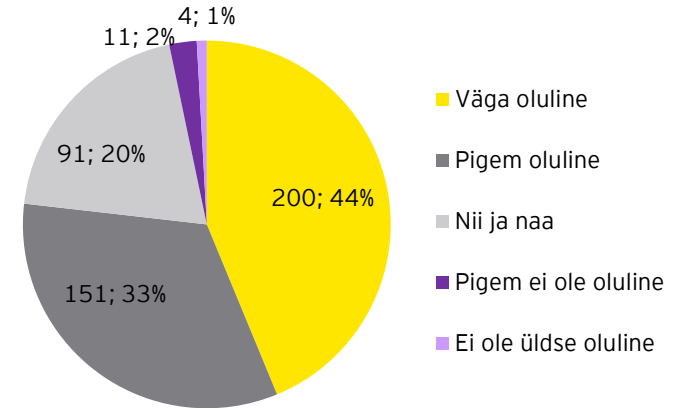
86% noortest on huvitegevusega rahul

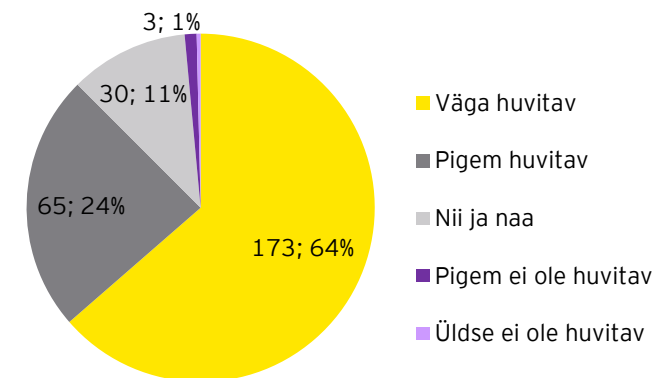
Joonis 9. Noorte üldine rahulolu huvitegevusega (n = 732)

Joonis 10. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu huvitegevusega (n = 732)

Joonis 11. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 457)

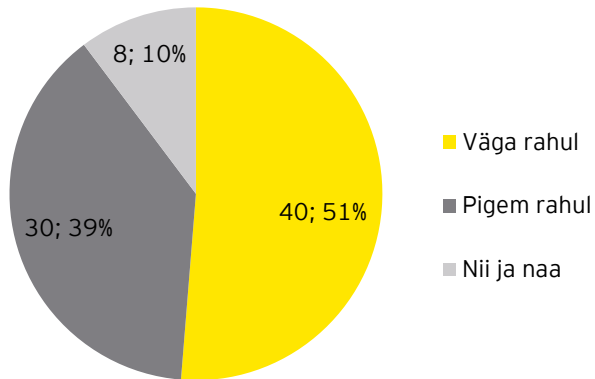

Joonis 12. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 272)

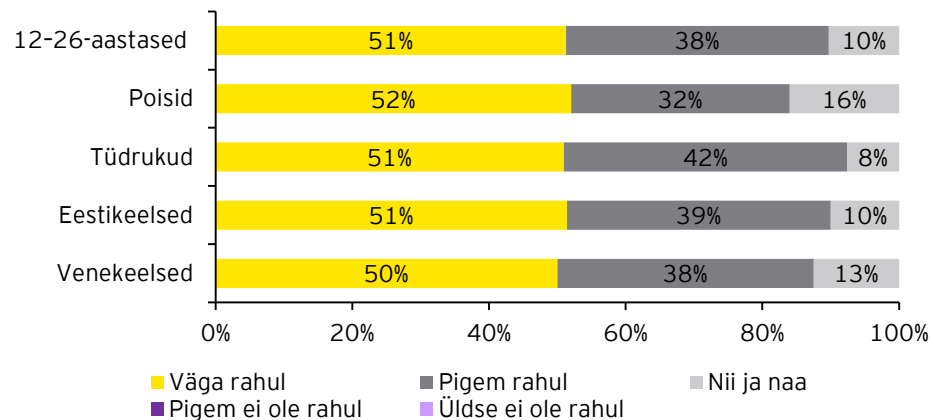
Noorte osaluskogud

Rahulolu lühikokkuvõte

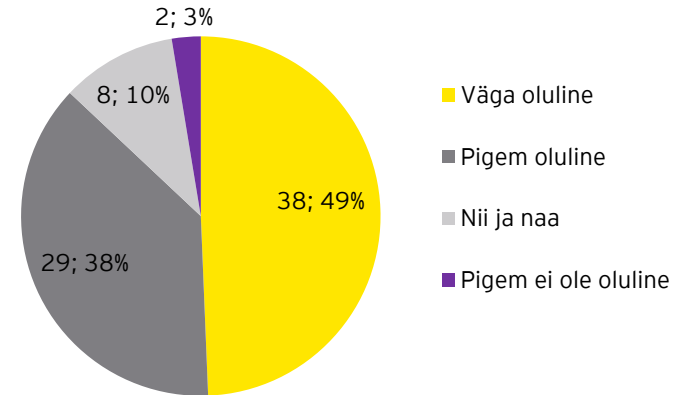
90% noortest on noorte osaluskogudega rahul

Joonis 13. Noorte üldine rahulolu noorte osaluskogudega (n = 78)

Joonis 14. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu noorte osaluskogudega (n = 78)

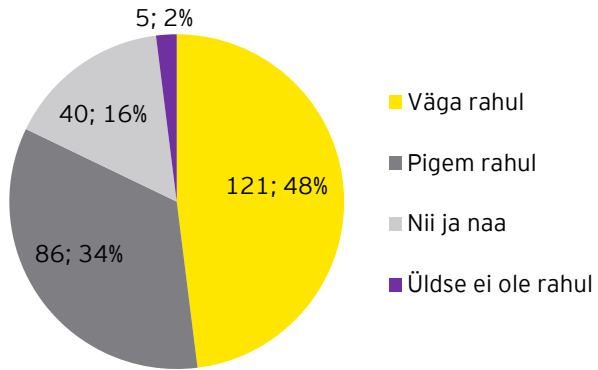
Joonis 15. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 77)

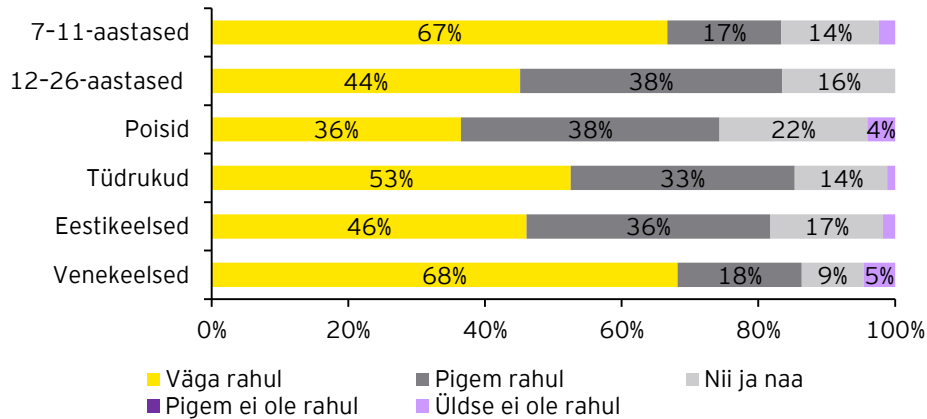
Noorteühingud

Rahulolu lühikokkuvõte

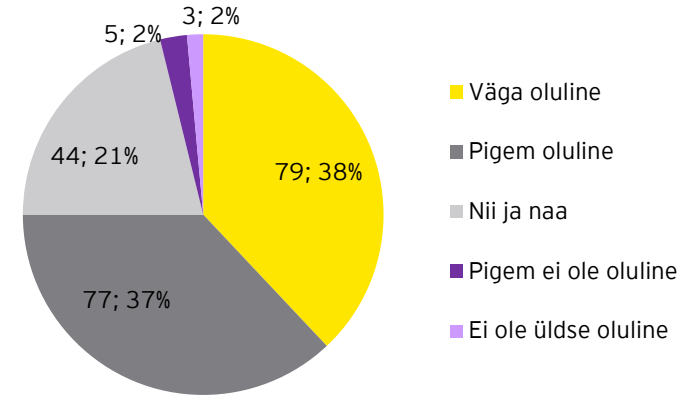
82% noortest on noorteühingutega rahul

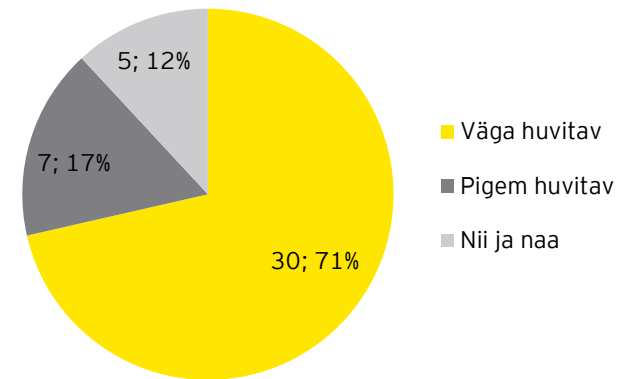
Joonis 16. Noorte üldine rahulolu noorteühingutega (n = 252)

Joonis 17. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu noorteühingutega (n = 252)

Joonis 18. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 208)

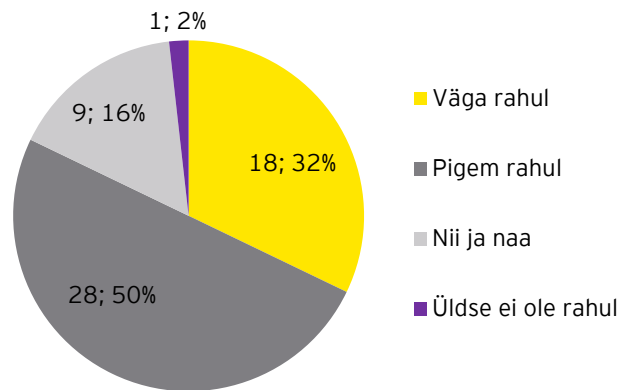

Joonis 19. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 42)

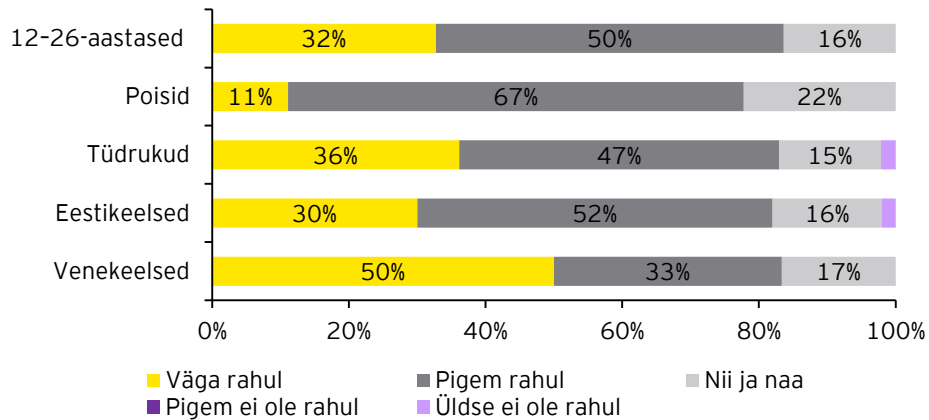
Noorteinfo

Rahulolu lühikokkuvõte

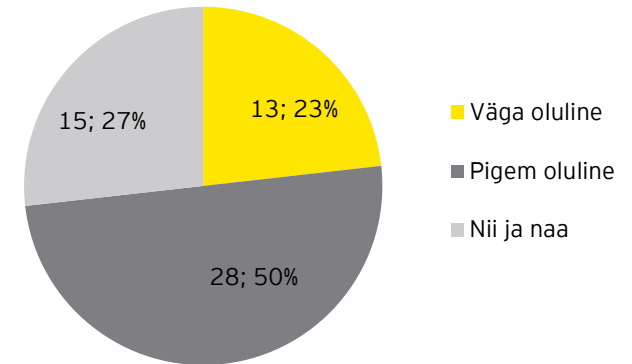
82% noortest on noorteinfoa rahul

Joonis 20. Noorte üldine rahulolu noorteinfoa (n = 56)

Joonis 21. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu noorteinfoa (n = 56)

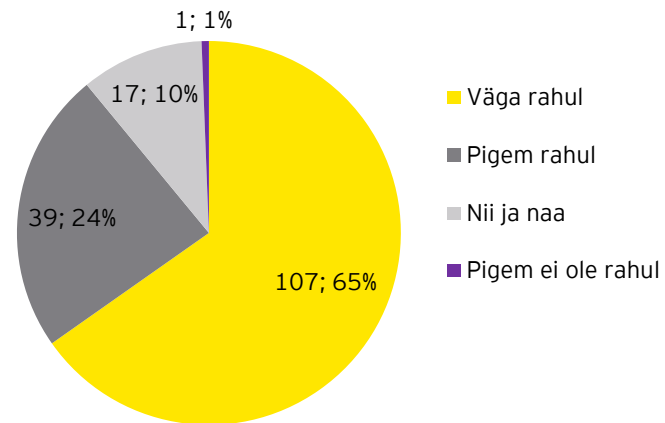
Joonis 22. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 56)

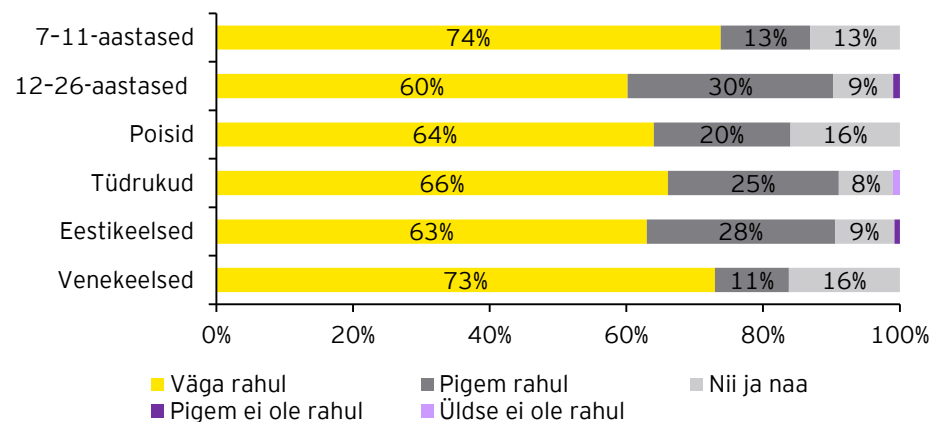
Noortelaagrid

Rahulolu lühikokkuvõte

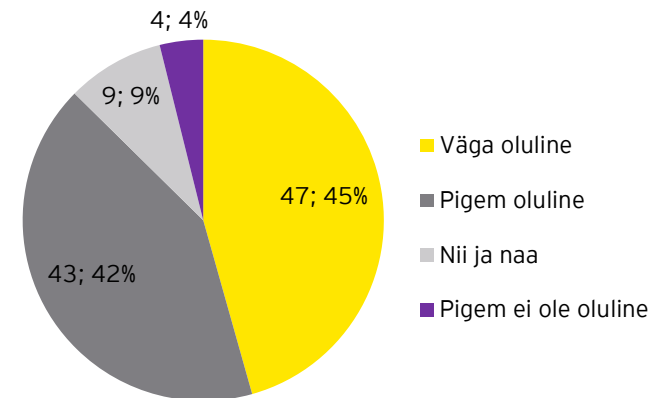
89% noortest on noortelaagritega rahul

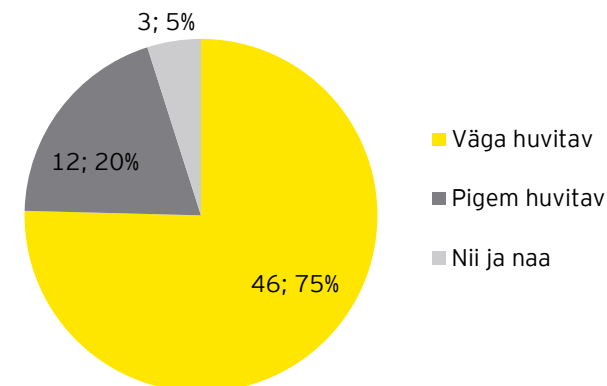
Joonis 23. Noorte üldine rahulolu noortelaagritega (n = 164)

Joonis 24. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu noortelaagritega (n = 164)

Joonis 25. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks? (12-26-aastased; n = 103)

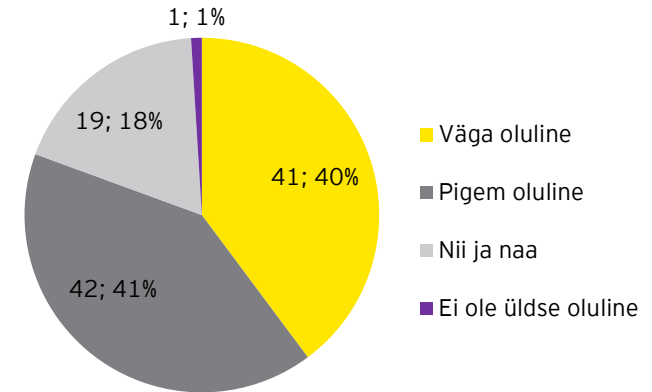
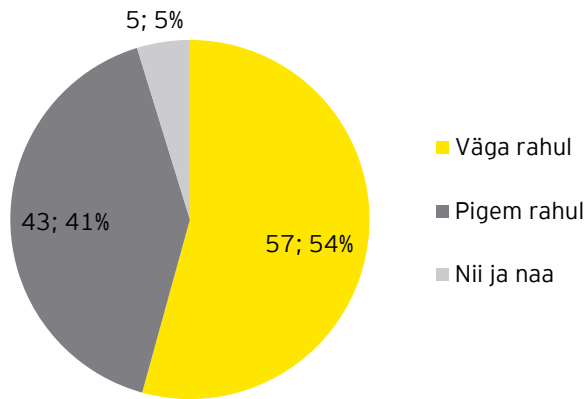

Joonis 26. Kas see tegevus on Sinu jaoks huvitav? (7-11-aastased; n = 61)

Noortemalevad

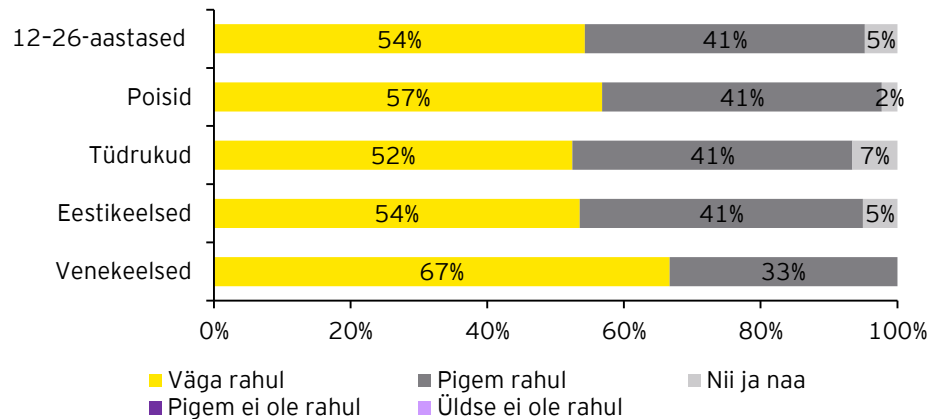
Rahulolu lühikokkuvõte

95% noortest on noortemalevatega rahul

Joonis 29. Kui oluline on see tegevus Sinu jaoks?
(12-26-aastased; n = 103)

Joonis 27. Noorte üldine rahulolu noortemalevatega (n = 105)

Joonis 28. Erinevate sihtgruppide üldine rahulolu noortemalevatega (n = 105)

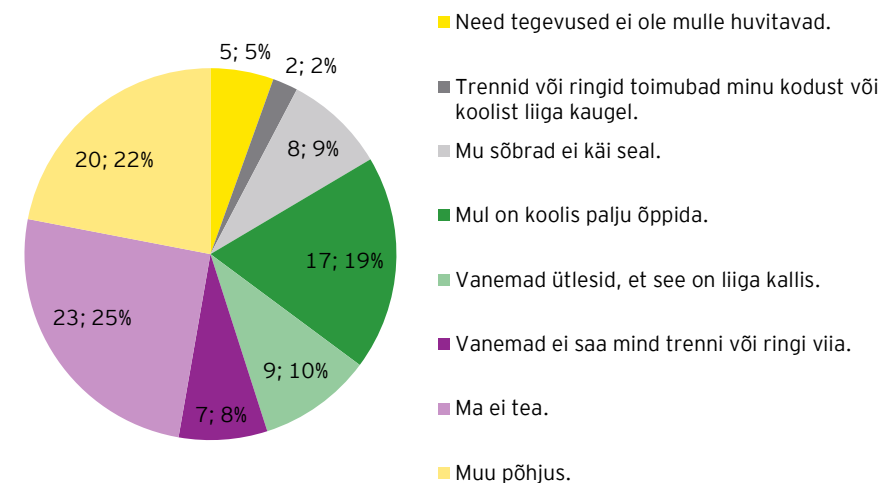
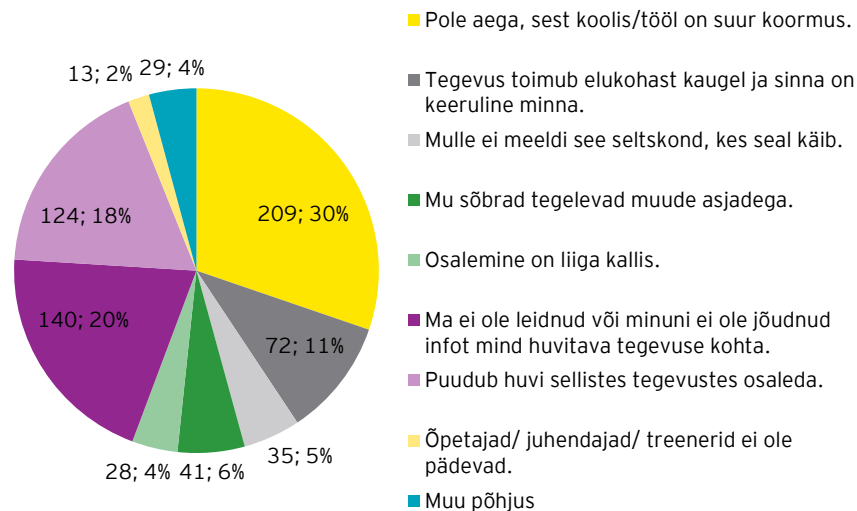
Lisa 2

Noorsootöös mitteosalemise põhjused

Noorsootöös mitteosalemise põhjused

Põhjused, miks noored ei osale noorsootöös

- ▶ Noortelt, kes 2015. aasta jooksul üheski noorsootöö tegevuses ei osalenud, küsiti veebiküsitluses ka põhjuseid, miks nad seda teinud ei ole. Küsitluses oli noortel võimalik valida põhjuseid etteantud variantidest*. Valides „Muu põhjus“ oli 12-26-aastastel noortel ka võimalus vabas vormis selgitada, millise muu põhjusega on tegu.
- ▶ 12-26-aastased noored pole noorsootöös osalenud peamiselt seetõttu, et neile huvipakkuvad tegevused kas puuduvad või ei olda nendest teadlikud (kokku 38% kõikidest valitud põhjendustest; variandid: „Puudub huvi sellistes tegevustes osaleda.“ ja „Ma ei ole leidnud või minuni ei ole jõudnud infot mind huvitava tegevuse kohta.“). Võrdlemisi sage põhjendus oli ka **ajapuudus** (30% kõikidest valitud põhjendustest oli „Pole aega, sest koolis/tööl on suur koormus“). Vabades vastustes toodi lisaks välja järgmisi põhjendusi (kõige sagedasemad vastused) - lapsega kodus olemine, tervislikud põhjused ja lemmikloomadega tegelemine vabal ajal.
- ▶ 7-11-aastasste noorte seas olid kõige sagedasemad põhjendused „Ma ei tea“ (25% kõikidest valitud põhjendustest) ja „Muu põhjus.“ (22% põhjendustest). Küllalt sagedasti põhjendasid noored noorsootöös mitteosalemist ka sellega, et neil on koolis palju õppida (19% põhjendustest).

Joonis 30. Noorsootöös mitteosalemise põhjused (12-26-aastased; n = 391)

* Valida sai mitu vastusevarianti.

Joonis 31. Noorsootöös mitteosalemise põhjused (7-11-aastased; n = 87)

